

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

WĄBRZEŹNO- CWA.PL

**Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**

tel. 516 836 355

**Tanie Dachy
Jabłonowo**

sprzedaż - pomiar - montaż

• Dachy • Rynny • Akcesoria
• Garaże • Okna
• Obróbki blacharskie

WYWIAD

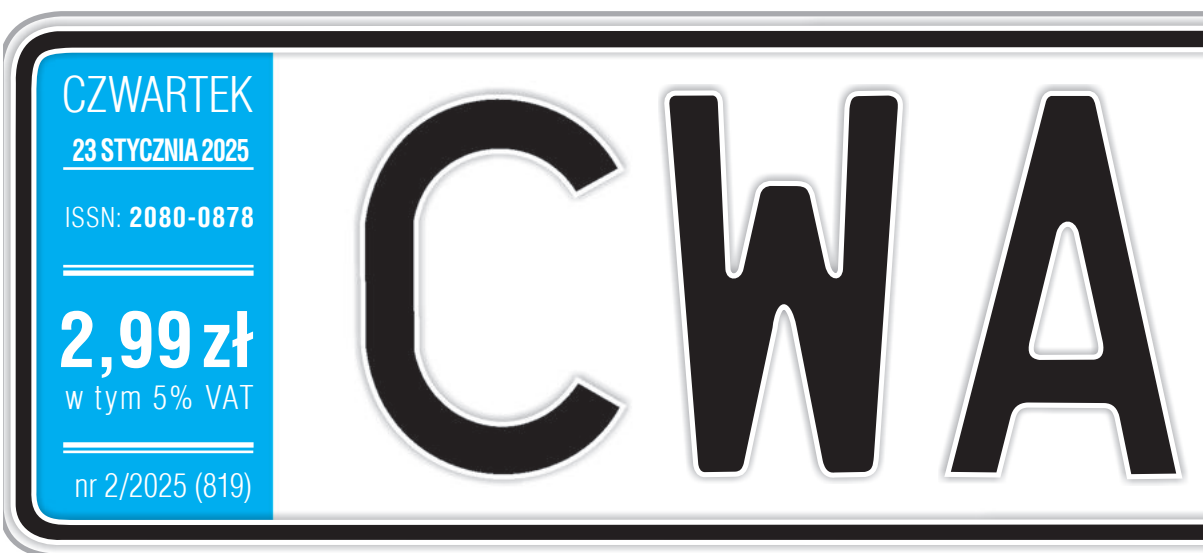
Kulturalny 2025 rok

str. 3 - Aktualności

GMINA PŁUŻNICA

**Odszedł
na wieczną służbę**

str. 4 - Aktualności

DWUTYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Drogowy XXI wiek

WĄBRZEŹNO ➤ W czwartek 9 stycznia 2024 roku podsumowano dopiero co zakończone inwestycje. Rekordowe zadanie drogowe w Wąbrzeźnie zostało zakończone

W konferencji wzięły udział wszystkie zainteresowane strony. Materiał Miejskiej Telewizji Kablowej przedstawiający stan zmodernizowanych części miasta przed rozpoczęciem inwestycji bardzo różnił się od dokumentacji po zakończeniu prac. Burmistrz Tomasz Zygmarowski przedstawił szczegółową prezentację kolejnych etapów przedsięwzięcia, podkreślając wartości dodane poza oczywistymi. Jedną z nich była integracja mieszkańców ulicy Sokolej, o czym pisaliśmy w momencie oddania jej do użytku.

Kolejną, nie mniej ważną, były uzgodnienia z mieszkańcami poszczególnych ulic odbywające się na bieżąco w sprawie np. wypełnienia fragmentów odcinków przy chodnikowych. Posadzenie kilkuset drzew w stadium zaawansowanym też spotkało się z przychylnością pobliskich mieszkańców, dbających o ich podlewanie w najważniejszym momencie, czyli po posadzeniu. Niedługo okres modernizacji ulic na dwóch osiedlach spotkał się ze zrozumieniem wąbrzeźnian, a nieliczne zastrzeżenia zostały pozytywnie rozwiązane. Po

zakończeniu prezentacji medialnej burmistrz podziękował mieszkańcom obu osiedli za wyrozumiałość i cierpliwość, choćby w sytuacjach zmiennej często organizacji ruchu drogowego.

Odnosząc się do konkretnych w temacie konferencji, powołujemy się na informację przekazaną przez kierownik Emilianę Jankowską: „26 przebudowanych ulic, przy których stoi prawie 250 domów, 785 m ścieżek pieszo-rowerowych, 250 miejsc postojowych, 300 nowych drzew, tysiące ton zużytego betonu i kruszywa – to efekty ponad 2-letniej inwestycji, która wprowadziła w XXI wiek mieszkańców Osiedli Ptasiego i Owocowego w Wąbrzeźnie. W końcu, po wielu latach oczekiwań ich ulice doczekały się modernizacji, a mieszkańcy już dojeżdżają do swoich domów w komfortowy sposób, bez błota, zalanych deszczem dróg, bez dziur i innych utrudnień. W dodatku ciszej, bo przy budowie dróg wykorzystano najnowocześniejsze technologie nawierzchni oraz w przyjemnym, zielonym otoczeniu, ponieważ ulice wzbogaciły się o nowo nasadzone drzewa.”

dokończenie na str. 2

Powiat

Nowa sekretarz powiatu

9 stycznia 2025 roku odbyło się posiedzenie zarządu powiatu z udziałem nowego sekretarza powiatu. Została nim Anna Wetzel.

– Z przyjemnością informujemy, że z dniem 3 stycznia 2025 roku stanowisko sekretarza powiatu objęła Pani Anna Wetzel. Dotychczas Pani Anna pełniła funkcję kierownika Wydziału ds. Funduszy Zewnętrznych i Promocji w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie – podaje Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie. – Pani Anna Wetzel jest absolwentem Akademii Techniczno-Rolniczej im. J.J. Śniadeckich w Bydgoszczy (obecnie Politechnika Bydgoska) oraz ukończyła studia podyplomowe w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Warszawie w zakresie „Zarządzanie funduszami Unii Europejskiej”.

Dotychczasową działalność zawodową związała całkowicie z pracą w Starostwie Powiatowym

w Wąbrzeźnie. Rozpoczęła pracę w Wydziale Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na stanowisku inspektora, gdzie realizowała zadania z obszaru ochrony środowiska, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami oraz łowiectwa. Od kwietnia 2009 r. zajmowała się pozyskiwaniem funduszy zewnętrznych, w tym unijnych w Wydziale Organizacyjnym, a następnie na samodzielnym stanowisku inspektora ds. Funduszy Zewnętrznych i Promocji. Przygotowała wiele wniosków przedsięwzięć, które otrzymały dofinansowanie. Była również koordynatorem projektów, które były realizowane przez samorząd powiatu.

dokończenie na str. 2

Tekstylia do odzysku

WĄBRZEŻNO ▶ Od początku bieżącego roku nie wolno wrzucać do odpadów zmieszanych żadnych ubrań, pościeli, koców i innych materiałowych odpadów, które po przeróbce mogą zostać ponownie wykorzystane

Indywidualni klienci otrzymali już z Urzędu Miasta Wąbrzeźno rozpiszkę z wyszczególnieniem dat odbioru selektywnych odpadów. W terminarzu tym podane są też daty odbioru tekstyliów, czyli 19.03, 25.06, 17.09 i 15.12. 2025 roku. Odpowiednie pojemniki pojawią się we wskazanych miejscach. Na razie jeszcze nie wiadomo gdzie, ale zapewne będą to najbardziej wygodne dla mieszkańców lokalizacje. Jeśli komuś zalegają tekstylne odpady i jakiegokolwiek inne, niespełniające wymogów umieszczania ich w dostępnych pojemnikach, to cały czas działa Punkt Sелеktywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, tzw. PSZOK przy ulicy 750-lecia Wąbrzeźna 21, czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 18.00 i w soboty od 10.00 do 14.00.

PSZOK przyjmuje odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki, odpady zielone, budowlane, poremontowe

i rozbiórkowe, zużyte opony, elektrośmieci, baterie i akumulatory. Jest to miejsce, gdzie mieszkańcy mogą bezpłatnie i bezpiecznie pozbyć się wszelkich odpadów, których nie można wyrzucić do przydomowych

pojemników.

PSZOK działa od wielu lat i wydawać mogłoby się, że zrozumienie segregacji odpadów oraz świadomość ekologiczna mieszkańców miasta i powiatu jest pełna, bo jesteśmy jednym

z pierwszych miast w kraju prowadzącym segregację odpadów. Wieloletnia tradycja nie idzie jednak w parze z praktyką w tym zakresie. Firma odbierająca odpady prowadzi na swoich stronach non stop akcję edukacyjną,

dotyczącą właściwych zachowań ekologicznych. Przeprowadzała też we współpracy ze szkołami akcje zbierania nakrętek od butelek plastikowych, fundując laureatom nagrody. Prawdopodobnie tego typu działania przyniosły oczekiwany skutek, bo najmłodsze pokolenie jest bardziej uważliwe na właściwą segregację odpadów.

Nie do końca wiadomo, kto jest szczególnie na nią odporny, bo w wielu budynkach wielorodzinnych zdarza się, że wszyscy lokatorzy ponoszą wyższe koszty związane z wywozem śmieci ze względu na ich nieprawidłową segregację. Jeden nieświadomy lokator potrafi narazić wszystkich sąsiadów na wątpliwą przyjemność płacenia wyższej stawki za odbiór odpadów. Dlatego warto, w razie wątpliwości, wejść na odpowiednie strony i skorzystać z dostępnych instruktaży i wyjaśnień.

B. Walas
fot. Ekosystem

Wąbrzeźno

Drogowy XXI wiek

dokończenie ze str. 1

– To zdecydowanie historyczna inwestycja drogowa w Wąbrzeźnie, ponieważ jest rekordowa pod względem kosztów, pozyskanego dofinansowania zewnętrznego oraz oczywiście – tak szerokiego zakresu prac – mówi Tomasz Zygnarowski, burmistrz Wąbrzeźna. – Nie było jednak łatwo. Początek tej historycznej inwestycji sięga listopada 2021 r., kiedy otrzymaliśmy to rekordowe dofinansowanie z Polskiego Ładu, bo aż 11,4 mln zł, które miało w niemal 95% pokryć koszty modernizacji. Niestety, wybuch wojny na Ukrainie, kryzys gospodarczy i załamanie na rynku budowlanym sprawiło, że koszty inwestycji błyskawicznie wzrosły i sięgnęły 17 mln zł. Ówczesna Rada Miejska w Wąbrzeźnie miała ciężki orzech do zgryzienia – ja byłem całkowicie przekonany do słuszności decyzji o poniesieniu tych dodatkowych kosztów ze środków własnych, ale decyzja o realizacji dużo droższej inwestycji wymagała nie tylko ogromnej determinacji, ale także odwagi i dużej odpowiedzialności. Dziękuję ówczesnym radnym, że zaufali mi i mojemu zespołowi oraz dali nam szansę przebudowania tych 26 ulic na Osiedlu Ptasim i Owocowym. To długo wy-

czekiwana inwestycja mieszkańców tej części miasta, którzy dopiero od niedawna mogą cieszyć się komfortowymi warunkami dojazdu do swoich domów. Wiem, że i ich kosztowało to dużo wytrwałości i cierpliwości, jednak dziś – kiedy widzą efekty tej niezwykle potrzebnej inwestycji – myślę, że i oni przyznają, że warto było się kilka tygodni „przemęczyć”, aby dziś cieszyć się nową, trwałą nawierzchnią dróg – dodaje Zygnarowski.

Warto dodać, że mieszkańcy Osiedla Ptasiego i Owocowego byli bardzo zaangażowani w proces przebudowy dróg dojazdowych do ich posesji – Urząd Miasta w Wąbrzeźnie przeprowadził bardzo szerokie konsultacje społeczne dotyczące kwestii technicznych i logistycznych planowanej inwestycji.

– Bez tak szerokiego odzewu mieszkańców, ich bardzo trafnych i potrzebnych uwag – ta inwestycja nie byłaby zrealizowana tak dobrze – podkreśla Tomasz Zygnarowski, burmistrz Wąbrzeźna. – Bardzo dziękuję wszystkim, którzy włączyli się w projektowanie prac na Osiedlu Ptasim i Owocowym – to dzięki wam dziś otwarcie przyznajemy, że ta inwestycja w 100% zaspokaja wszystkie potrzeby mieszkańców. To było dla nas bardzo istotne i po-

mocne wsparcie – dodaje Zygnarowski.

Dopytaliśmy mieszkańców obu osiedli, co sądzą o tej sprawie. Wcześniej i teraz prawie wszyscy wypowiadają się pozytywnie, a nawet euforycznie.

– Wreszcie żyjemy w XXI wieku. Przystarzałe instalacje wodociągowe zostały dopasowane do bieżących czasów. Nawierzchnia jezdni i miejsc parkingowych w wersji ażurowej jest super i zgadza się to wszystko z dbałością o wodę w ogólnym obiegu, więc Wąbrzeźno jako miasto przyjazne wodom stało na wysokości zadania i dlatego jestem bardzo zadowolony z inwestycji, która dokonała się na moim osiedlu – mówi mieszkaniec Osiedla Owocowego.

– Przez jakieś 3 tygodnie był problem z dojazdem do domu, ale ostateczny efekt prac remontowych przebiegających wyjątkowo sprawnie był warty wszelkich niedogodności. Teraz jest lepiej niż można było się kiedykolwiek wcześniej spodziewać – dodaje właścicielka domu nad jeziorem.

Warto też pamiętać, że nowa infrastruktura ma także wpływ na wartość nieruchomości.

Tekst i fot. B. Walas

Powiat

Nowa sekretarz powiatu

dokończenie ze str. 1

Od sierpnia 2016 r. została kierownikiem Wydziału ds. Funduszy Zewnętrznych i Promocji. W ramach obowiązków na stanowisku kierowniczym odpowiadała za pozyskiwanie środków finansowych z funduszy europejskich, funduszy krajowych oraz promocję powiatu. Również do jej zadań należała realizacja projektów, które otrzymały dofinansowanie z zakresu edukacji, ochrony środowiska, infrastruktury drogowej i cyberbezpieczeństwa, nadzór nad ich wdrażaniem, rozliczaniem oraz sprawozdawczością. Ponadto prowadziła działania związane z promocją powiatu na różnych wydarzeniach tj. dożynki wojewódzkie, gminno-powiatowe, konferencje, jubileusze.

Była odpowiedzialna za cały proces przygotowania i opracowania w sposób partycypacyjny Strategii Rozwoju Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2013-2020 oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych i przedstawienie do zatwierdzenia Zarządowi

Powiatu i Radzie Powiatu w Wąbrzeźnie gotowego dokumentu. Ponadto, w takim samym zakresie brała udział w procesie tworzenia i wdrażania Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2014-2020, gdzie ściśle współpracowała z władzami samorządów gminnych, organizacji pozarządowych oraz przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Jako pracownik z długoletnim doświadczeniem w pracy na rzecz rozwoju lokalnego i pozyskiwania środków unijnych brała udział w przygotowaniu powiatu i gmin do wdrożenia Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027 w powiecie wąbrzeskim. – Pani sekretarz serdecznie gratulujemy awansu i życzymy wielu sukcesów w nowej roli. Wierzymy, że Pani praca przyczyni się do dalszego rozwoju naszego powiatu – dodają urzędnicy.

(ak)
fot. Powiat Wąbrzeski

Kulturalny 2025 rok

WYWIAD ▶ „Kulturalna Jazda” nie tylko w wakacje, czyli rozmowa o działaniach urzędu miasta w zakresie kultury, rozrywki i sportu w najbliższym czasie z Wojciechem Trzcińskim, zastępcą burmistrza Wąbrzeźna

– Zanim przejdziemy do planów na bieżący rok, może krótko podsumujemy, co wydarzyło się w 2024 r. w Wąbrzeźnie?

– W zależności od zakresu działań możemy mówić o rozrywce, wydarzeniach kulturalnych oraz sporcie. Działo się bardzo dużo. Podczas Dni Wąbrzeźna, kiedy wystąpiła znana wokalistka Lanberry, była kulminacja, ponieważ kilka tysięcy uczestników, w tym setki fanów zrobiło imprezę w Wąbrzeźnie, jakiej osobiście nie pamiętam. Utwór „Dzięki, że jesteś” podbił serca wąbrzeźnian, a „Co ja robię tu” to top na listach przebojów latem 2024. Na Rockowisku wystąpił zespół Vo-oVoo z Wojciechem Waglewskim, ale prawdziwą furorę zrobił Oberschlessien, którego muzyka, a do tego śląskie korzenie i taka również charakterystyka potwierdziła fakt, iż określa się ten zespół polskim Ramsteinem. Była moc, wspaniała atmosfera i super zabawa przed sceną. O to właśnie chodzi na koncertach. Wspomnę jeszcze o WąbJAZZno z Jose Torresem oraz Krzysztofem Ścierańskim, który wystąpił z zespołem Walk Away. Kolejna odsłona tego festiwalu i kolejne rewelacyjne wspomnienia. Muszę powiedzieć, że Stowarzyszenie Forma stworzyło uznaną markę i jeszcze w tym wywiadzie wrócę do WąbJAZZna. Podsumowując wydarzenia kulturalno-rozrywkowe, musiałbym jeszcze długo wymieniać, ale warto wspomnieć o bardzo dużej imprezie na zakończenie wakacji, podczas której wystąpiły gwiazdy disco polo: Camasutra oraz Marcus P. Oczywiście nie mogę zapomnieć o Festiwalu Piosenek Aleksandry Bacińskiej, podczas którego szlifuje się diamenty muzyczne z zakresu poezji śpiewanej i piosenki turystycznej. W tym roku gościliśmy gwiazdy w postaci zespołów U Studni czy zespołu Lubelska Federacja Bardów. Lider Federacji Jan Kondrak tak bardzo pozytywnie

nie zapisał się w pamięci, iż wystąpił w Wąbrzeźnie ponownie podczas Muzykowania w dobrym Stylu.

– W sporcie dzieje się dużo. Czy chciałby Pan podsumować w jakich dyscyplinach mogą realizować się wąbrzeźnianie?

– W naszym mieście jest duża różnorodność dyscyplin sportowych, co cieszy i pokazuje nasz potencjał. Solidna postawa czwartoligowej Unii Wąbrzeźno, UKS Vambresia Wąbrzeźno walczy w drugiej lidze piłki ręcznej, bieg stowarzyszenia Miastoaktywni – Wąbrzeska Dziesiątka, Bieg Konstytucji 3 Maja, karate to już uznane marki. Pamiętajmy również o judo, klubie żeglarskim będących sekcjami stowarzyszenia Pomorzanka czy badmintonie. W Wąbrzeźnie zaczynają gościć wyścigi rowerowe, tj. Tour de CWA czy Gravel Race organizowane przez stowarzyszenie Miastoaktywni. Chciałbym zarazem zauważyć, iż powstała nowa sekcja bokserska przy Wąbrzeskim Klubie Sportów i Sztuk Walki. Całkiem niedawno odwiedził nas trener kadry Polski juniorów i kadetek Kamil Gorzuch oraz ćwierćfinalistka olimpijska z Paryża Aneta Rygielska. W 2024 r. zaproponowaliśmy utworzenie siatkarskiej szkółki Wilfredo Leona, co zapewne będzie zrealizowane w 2025 roku.

– W takim razie przejdźmy do 2025 r. Czy możemy liczyć na gwiazdy podobnego formatu, jakiego widzieliśmy w 2024?

– Rok 2025 zapowiada się wyjątkowo i rekordowo, a mówię to nie bez przyczyny. Na Dni Wąbrzeźna zaprosiliśmy Kasię Kowską. Tej artystki nie trzeba reklamować. Płyta debiutancka Gemini dała nam utwór „Czekając na”. Jej współpraca z cenionym polskim muzykiem Kostkiem Joriadisem zaowocowała utworami „Coś optymistycznego” czy „Tak mi Ciebie brak”. Podpowiem jedynie ze utwory „Jak rzecz” czy

„Prowadź mnie” dla mnie stawiają tę wokalistkę obok Janis Joplin. Dla młodszych odbiorców zaproponujemy Wiktora Dydułę, wykonawcę którego utwory obecnie okupują pierwsze miejsca list przebojów, tj. „Tam Słońce, gdzie Ty”. Wiktor wydaje nową płytę na wiosnę 2025 i mam nadzieję, że utwór „Motyla noga” będzie przebojem śpiewanym przez naszych mieszkańców. Na wąbrzeskim Rockowisku gościć będziemy Nocnego Kochanka. Znaczący temat wiedzy, że to jedna z najbardziej znanych kapel mocnego brzmienia w Polsce. Zapewne usłyszymy uznany przebój „Dziewczyna z kebabem”, ale każdy powinien usłyszeć „Zdrajcę metalu” czy „Andrzeju”.

– Mówił Pan, że wrócimy jeszcze do WąbJAZZna. Czy szykuje się coś wyjątkowego?

– Stowarzyszenie Forma jak zawsze zaskakuje. Szczegółowego programu jeszcze nie mogę zdradzić, ale jeden aspekt owszem. Będziemy gościć Dominika Millera, który gra ze Stingiem między innymi utwór Shape of my heart. To naprawdę najwyższa półka muzyczna, biorąc pod uwagę, iż trasa koncertowa Millera wygląda następująco: Praga – Wąbrzeźno – Warszawa – Katowice.

– Jazz to dosyć wysublimowany rodzaj muzyki, czy w Wąbrzeźnie usłyszymy też lżejsze brzmienia?

– Wiem, o co chciałaby Pani zapytać. Owszem na zakończenie wakacji usłyszymy gwiazdy disco polo: D-Bomb czy After Party.

– Świetnie, trzeba sprostać gustom wszystkich odbiorców, a przy okazji chcę spytać o wydarzenie kulturalne, które pojawiło się w Wąbrzeźnie 3 lata temu jako nowe i mówię tu o Festiwalu Piosenek Aleksandry Bacińskiej. Czy forma się przyjęła?

– Po pierwsze to jest to wyjątkowy festiwal, ponieważ ma on formę konkursu. Tak, będziemy to kontynuować, a ja tylko zdradzę, iż w kalendarzu zespołów poezji śpiewanej pierwszy weekend października jest zarezerwowany dla Wąbrzeźna. Jeżeli chodzi o konkurs muzyczny, to uchylę rąbka tajemnicy, iż pod koniec 2025 r. planujemy zrobić konkurs dla zespołów rockowych.

– Przyzwyczajeni do wielu atrakcji, możemy spodziewać się nowych wydarzeń inspirujących mieszkańców?

– Każdego roku staramy się, aby czymś zaskoczyć wąbrzeźnian. Mieliśmy Dni Kopernika, mistrzostwa Polski w pływaniu długodystansowym, w ubiegłym roku wprowadzi-

liśmy podczas wakacji animacje dla najmłodszych. Część tych pomysłów zostaje na stałe w kalendarzu imprez, jak na przykład wspomniane animacje. Ogromna popularność tej inicjatywy spowodowała, że animacje będą nadal, a dodatkowo zrobimy cykliczne spotkania z mobilnym placem zabaw.

– Z tego co wiem, to mobilny plac zabaw jest standardowo w kalendarzu imprez.

– Owszem, podczas dużych imprez tak. Mniej więcej 10 razy w roku robimy dla dzieci dmuchańce i plac zabaw, ale to o czym mówię, ma mieć nieco inny charakter. Powyższe przedstawione działania były w okresie lata i wiosny, a my chcemy zrobić cykliczne spotkania w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 2, gdzie będą mogli przyjść rodzice z dziećmi i spędzić tam czas. Imprezy te będą realizowane w systemie rocznym, czyli wykorzystamy również jesień i zimę. Ponadto innowacyjne imprezy, które mamy zamiar zrealizować to Światowy Dzień Roweru, Międzynarodowy Dzień Ziemi czy Wąbrzeski Talent Show. W 2025 roku planujemy zorganizować kilka pikników rodzinnych, podczas których będzie można zdobyć certyfikat mistrza Wąbrzeźna w mini golfie, rzucie np., piłką do kosza, gumakiem czy beretem.

– Czy możemy się spodziewać ściślejszej współpracy z Lokalną Grupą Działania Ziemia Wąbrzeska, której jest Pan wiceprezesem?

– Bardzo liczę na projekty realizowane przez LGD Ziemia Wąbrzeska, której mam przyjemność być wiceprezesem. Z LGD realizujemy już projekty od pięciu lat, ale tym razem zapowiada się szeroka współpraca zakończona utworzeniem na terenie miasta trzech klubów młodzieżowych oraz kilku klubów seniora. Może mnie Pani trzymać za słowo, iż to o czym mówię, będzie zrealizowane, a zakres działań tych klubów będzie bardzo różnicowany. Dobro seniorów szczególnie leży mi na sercu i chciałbym, aby poczuili się zaopiekowani i aby otrzymali możliwość realizowania się w rozmaitych dziedzinach.

– Czy w związku z naszymi miastami partnerskimi przewidujemy jakieś wspólne działania, w których będą mogli wziąć udział mieszkańcy Wąbrzeźna?

– W roku 2024 pozyskaliśmy nowego partnera w postaci miasta marokańskiego Ajdir. Z miastem niemieckim Syke realizujemy stałą współpracę. W 2025 r. planujemy przyjazd młodzieży do Wąbrzeźna. Wcześniej przedstawiciele ochot-

niczej straży pożarnej z Syke przyjadą do naszego miasta, a seniorzy z Wąbrzeźna i Syke mają się wspólnie integrować. W planach są także odwiedziny poszczególnych sekcji sportowych.

– Na zakończenie chciałbym zapytać czy to prawda, że planuje Pan kolejny spływ z Wąbrzeźna do morza?

– Jest to półprawda. Faktem jest, iż planuję spływ, ale nie do morza, ponieważ ten odcinek już został zrealizowany. Jak zapewne Pani pamięta, spływ miał kilka podtekstów, z których „Wąbrzeźno żąda dostępu do morza” został zrealizowany. Udowodniliśmy, że można z Wąbrzeźna dostać się do morza. Drugie ważne hasło brzmiało „Dbajmy o H₂O” i z tym hasłem pokonałmy Wisłę z Torunia do Bałtyku. W roku 2023 z tym samym hasłem pokonałmy odcinek Wisły z Otwocka do Torunia i dlatego w 2025 r. pragniemy z tym pięknym hasłem pokonać ostatni odcinek Wisły od jej źródeł do Otwocka. Jak zawsze będziemy serdecznie zapraszać wszystkich do odbycia tej trasy wraz z nami i jest to apel nie tylko do naszych mieszkańców, ale również do wszystkich, którym bliskie jest hasło „Dbajmy o H₂O”. Można z nami popłynąć symbolicznie kilka godzin, dzień lub zdecydować się na cały dwunastodniowy tour.

– Trzymam kciuki za realizację projektu. Rada Miasta Wąbrzeźno przyjęła stanowisko w stosunku do postaci Ojca Bernarda. Czy przybliży Pan temat?

– Zgadza się, rok 2025 chcielibyśmy ogłosić rokiem ojca Bernarda, aby przybliżyć tę postać mieszkańcom miasta i turystom. Błażej Pęcherek, ponieważ tak nazywał się ojciec Bernard, w szesnastym wieku pojawił się w historii Wąbrzeźna, aby swoją działalność zakończyć w opactwie benedyktyńskim w Lubiniu. Bernard wstąpił się kilkoma cudami, był człowiekiem pomocnym, wzorem dla osób dostrzegających drugiego człowieka, zwłaszcza potrzebujących. Obecnie trwa proces jego beatyfikacji. Odrębnych dużych imprez związanych z ojcem Bernardem nie przewidujemy, ale zapewne będziemy promować jego postać, współpracować z wąbrzeskimi parafiami, a być może stworzymy nowy przysmak na wzór smakowitej wąbrzeskiej bernardyńki.

– Dziękując za wywiad, życzę powodzenia w realizacji zamierzeń.

Z wiceburmistrzem miasta
Wojciechem Trzcińskim
rozmawiała B. Walas
fot. nadesłane

Odszedł na wieczną służbę

GMINA PŁUŻNICA ▶ Na facebook'owym profilu społecznościowym OSP Płużnica zamieszczona została bardzo smutna informacja. W dn. 17 stycznia br. zmarł Janusz Marcinkowski – znany w całym powiecie społecznik, historyk, samorządowiec, członek strażackiej braci, nauczyciel

„Z wielkim żalem żegnamy naszego Druha... Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego kolegi i przyjaciela – druha Janusza Marcinkowskiego. Odszedł od nas człowiek, który z oddaniem służył społeczeństwu, niosąc pomoc tam, gdzie była najbardziej potrzebna.

Był kimś więcej niż strażakiem. Był wzorem człowieka pracującego na rzecz innych ludzi. Zawsze gotów do działania, niezależnie od okoliczności, z sercem pełnym empatii i determinacji, by pomagać innym.

Jego wyjątkową pasją było dokumentowanie historii naszej jednostki i całej braci strażackiej na terenie powiatu. Jako kronikarz OSP Płużnica przez lata prowadził kronikę, dbając o to, by wspomnienia o działaniach i ludziach, którzy tworzyli naszą społeczność, nigdy nie zostały zapomniane. Dzięki Jego pracy pozostaną po Nim nie tylko wspomnienia, ale także zapis naszej wspólnej historii – zapis życia strażaka z powołania.

Dziś żegnamy Go, ale pamięć o Jego życiu, czynach i pracy po-

zostanie w naszych sercach. Jego ciężka praca i oddanie zapisały się na kartach naszej jednostki, a Jego kronika będzie świadectwem Jego pasji i poświęcenia dla przyszłych pokoleń.

Niech płomień Jego służby nigdy nie zgaśnie, a Jego dusza odnajdzie spokój. W tych trudnych chwilach łączymy się w myślach z Jego rodziną i bliskimi, okazując nasze wsparcie i współczucie. Spoczywaj w pokoju, Druhu. Na wieczną wartość odchodzisz jako przyjaciel i strażnik naszej pamięci” – napisali przyjaciele śp. Janusza Marcinkowskiego.

W listopadzie 2016 roku w plebiscycie Tygodnika CWA dzięki głosom Czytelników śp. Janusz Marcinkowski otrzymał honorowy tytuł „Człowieka z pasją”. Przypominamy wywiad, jaki z Nim wówczas przeprowadziliśmy.

Człowiek z pasją

Janusz Marcinkowski to były wójt gminy Płużnica, nauczyciel, wieloletni kronikarz OSP. Człowiek, którego pasją jest utrwalanie historii o miejscach, wydarzeniach i przede wszystkim ludziach, których losy

związane są z gminą Płużnica.

– W internecie umieszczam chronologiczny zapis różnych zdarzeń z przeszłości dwudziestu wsi dzisiejszej gminy Płużnica – mówił Janusz Marcinkowski. – Informacje wyszperane przeze mnie w ciągu wielu lat pochodzą z kilkunastu ocalałych kronik, wspomnień, pamiętników, rozmów oraz dokumentów oddających klimaty niegdysiejszych czasów. Jest tu zawarty plon kwerendy gazet, opracowań umieszczonych w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej. Są także relacje utrwalone na piśmie i przekazane ustnie mieszkańcom wsi, z których wielu już nie ma wśród nas. Wszyscy, którzy trafią na to internetowe opracowanie, mają szansę uczestniczyć w moim amatorskim grzebaniu w przeszłości i dołączyć do kręgu osób, którym bliska jest historia naszej małej ojczyzny. Mam nadzieję, iż zainteresowani utrwalaniem pamięci o przeszłości, ludzie znający godne utrwalenia wydarzenia, włączą się do wspólnego pisania. Liczę również na przyjazną weryfikację treści umieszczonych na mojej stronie. Zachęcam do wpisywania uwag, przekazywania nowych informacji, które wzbogacą „Płużnickie historie”.

Jak wyjaśniał Janusz Marcinkowski, jego historyczna pasja narodziła się podczas pisania pracy magisterskiej. – Wybrałem temat „Bezpieczeństwo Polski w okresie międzywojennym”. Swoją wiedzę opierałem m.in. na przedwojennych gazetach. To zainteresowanie historią zostało mi na dłużej. Wiele zawdzięczam także lokalnym historykom, których uważam za swoich mentorów. To Witalis Szlachcikowski z Wąbrzeźna i Mieczysław Kiszka z Ucięża stali się dla mnie szczegól-

nymi przewodnikami w dziedzinie historii. Znałem ich osobiście. To właśnie oni pragnęli, aby wspominki o przeszłości trafiały do szerokiego grona czytelników. Witalisowi Szlachcikowskiemu i Mieczysławowi Kiszce, ale także wielu innym osobom, zawdzięczam, że zachowane kroniki szkolne, wspomnienia i inne materiały ocaliły wiele ciekawych faktów z przeszłości. Każda z tych osób opisywała obraz swego środowiska, szkoły, rodziny, wsi... Z tych niewielu zachowanych wspomnień, kronik, da się ułożyć szkice obrazujące codzienne życie w czasie zaboru pruskiego, II Rzeczypospolitej, II wojny światowej, epoce stalinowskiej i realnym socjalizmie. Cenię ponadto pracę kronikarzy – nauczycieli sprzed 1939 roku i z lat powojennych. Wtedy jeszcze kroniki szkolne odzwierciedlały nie tylko to, co działo się w szkole, ale opisywały również zdarzenia z okolicznych miejscowości – wyjaśniał Janusz Marcinkowski.

Autor strony „Płużnickie historie” podzielił swoje zapisy na kilka kategorii. Znajdziemy tu m.in. biografie ludzi żyjących w gminie Płużnica, kroniki jednostek OSP, kroniki szkół i organizacji, wspomnienia mieszkańców. Są także opracowania tematyczne, np. historia mleczarni w Płużnicy, historia parafii i kościoła ewangelickiego w Wielkądzu, wyjaśnienie pochodzenia nazwy miejscowości Ucięża, opracowania dotyczące pomników ludzi pomordowanych w czasie wojny.

– Nieustannie z kimś koresponduję. Zwracają się do mnie ludzie, którzy trafiają na wzmianki o swojej rodzinie i chcieliby dowiedzieć się czegoś więcej. Niekiedy wręcz oczekiwali informacji genealogicznych, co jest niestety niemożliwe, wyma-

gałoby ogromu pracy – mówił Marcinkowski.

Strona internetowa to nie jedyna forma utrwalania historii. Janusz Marcinkowski swoje opracowania zachowywał również w tradycyjnej wersji papierowej.

– Materiały drukuję po prostu na komputerowej drukarce, następnie oddaję do oprawy introligatorskiej. W ten sposób powstaje biblioteczka. Mam ok. 30 opracowań. Wśród nich m.in. spisane pamiętniki Józefa Boruty z Józefkowa. Urodził się w roku 1900. Podczas I wojny światowej walczył w armii pruskiej, następnie w polskich legionach. Podczas II wojny walczył w armii Andersa, przeżył też sowieckie łagry. Do lat 70. prowadził gospodarstwo rolne. Zgodnie z wolą syna Józefa Boruty, zająłem się opracowaniem pamiętników. Najtrudniej było zachować charakter i ducha tych wspomnień. Ale wydaje się, że powstał kapitalny pamiętnik. Zresztą jeden z nielicznych dotyczących tego okresu – mówił Janusz Marcinkowski.

Jak oceniał kronikarz – pasjonat, dzięki dawnym dokumentom, kronikom i wspomnieniom ludzi można poznać wiele ważnych kwestii, np. na temat struktury majątków ziemskich, funkcjonowania organizacji społecznych i przede wszystkim ludzkich losów, które warto ocalić od zapomnienia.

Janusz Marcinkowski był uczestnikiem naszego plebiscytu „Człowiek z pasją tygodnika CWA”, w którym wyróżniliśmy osoby mające ciekawe hobby, talent lub osiągnięcia w jakiejś dziedzinie i dawaliśmy im możliwość opowiedzenia o swojej pasji lub umiejętnościach.

Krzysztof Zaniewski
fot. (archiwum)

Najwyższej jakości chemia gospodarcza
importowana z Europy zachodniej
oraz bogaty wybór kaw i słodczy.

Firma Handlowo-Usługowa "RAFI" | ul. Nowa 5 | 87 - 400 Golub-Dobrzyń

REKLAMA

Spotkanie z niezwykłym podróżnikiem

WĄBRZEŹNO ▶ W czwartek 9 stycznia wąbrzeską bibliotekę odwiedził niezrównany prof. Dariusz Dąbrowski, który zabrał uczestników spotkania w barwną podróż po Tadżykistanie, Kazachstanie i Uzbekistanie

Profesor, znany z poczucia humoru, nie tylko opowiadał o historii i kulturze tych krajów, ale także prezentował tradycyjne stroje, w które z wdziękiem się przebierał. Zdjęcia przywieszone przez profesora prezentowały rozległe stepy, barwne bazy, tysiącletnie drzewa oliwne, a także zwykłych ludzi, przechodniów na ulicach Buchar, Chiwy czy Taszkentu.

– Obejrzelismy przepiękne zabytki Samarkandy, która zdaje się być żywą kartą z „Baśni tysiąca i jednej nocy”. To miasto, które przez wieki było skrzyżowaniem kultur – Persji, Chin, Indii i Arabii – olśniewa swoim dziedzictwem. Najbardziej ikonicznym punktem Samarkandy jest Registan – monumentalny plac otoczony trzema medresami (teolo-

giczne szkoły muzułmańskie) o bogato zdobionych fasadach, pokrytych mozaikami w odcieniach błękitu, turkusowego i złota – relacjonując wąbrzeskie bibliotekarki.

Uczestnicy mieli okazję podziwiać detale architektoniczne skrupulatnie utrwalone na zdjęciach przez profesora. Połknęli też sporą dawkę wiedzy historycznej: o Tamerlanie, władcy i zdobywcy, który pozostawił po sobie nie tylko imperium, ale też niezwykle mauzoleum, którego turkusowa kopuła, delikatnie zdobiona arabeskami, góruje nad okolicą. Wnuk Tamerlana zaś stworzył tzw. obserwatorium astronomiczne Ulugbeka. Było to jedno z najważniejszych centrów badawczych XV wieku, gdzie stworzono dokładne tablice

astronomiczne, zadziwiające swoją precyzją. Dziś fragmenty wielkiego sekstantu, używanego do pomiaru pozycji gwiazd, są świadectwem naukowego geniuszu.

Profesor wielokrotnie podkreślał podczas swojego wystąpienia jak niezwykłymi, otwartymi, niesamowicie gościnnymi są ludzie Orientu. Na dowód dostaliśmy relację z tradycyjnego wesela w Chiwie! Wyobraź sobie Szanowny Czytelniku tańce, muzykę i suto zastawione stoły w pełnej przepychu sali weselnej na – bagatela 1000 osób!

Azja Centralna, wciąż nieprzepełniona nadmiarem turystów, zachowuje swoją autentyczność i dzikość – warto odkryć ten magiczny region, zanim stanie się kolejnym popularnym kierunkiem. Jak ma-

wia profesor: „Człowiek rozstolecnia się w takich miejscach. To prawdziwy piękny, radosny, uśmiechnięty i otwarty wobec gości Orient. Było cudowne znaleźć się wśród miejscowych. Żadne all inclusive tego nie zapewni, blee. Siedzimy sobie w Chodźencie, patrzymy na góry, spotykamy się z fajnymi ludźmi. To się nazywa życie, czego wszystkim życzę. I zapasów świeżego soku z granatów.”

Organizatorzy dziękują raz jeszcze, na łamach CWA, Panu Profesorowi za tę inspirującą podróż i uśmiech od ucha do ucha. – Kto nie był, niech żałuje! My bibliotekarki – dodaje Agnieszka Błaszak – mamy nadzieję na kolejne spotkania z wąbrzeźnianinem Dariuszem Dąbrowskim, który zawsze

i nieodmiennie podkreśla przywiązanie i sympatię dla rodzinnego miasta i jego mieszkańców.

Prof. dr hab. Dariusz Dąbrowski wąbrzeźnianin, wychowanek tutejszego liceum, dziś naukowiec o europejskiej renomie. Specjalnością profesora są wieki średnie; na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy kieruje Katedrą Nauk Pomocniczych Historii. Jest autorem ponad 120 prac naukowych, które ukazały się w 10 krajach, w kilku językach europejskich. Działa w wielu towarzystwach naukowych, w tym w Międzynarodowej Asocjacji Ukrainistów i Towarzystwie Naukowym w Toruniu.

(ak)

fot. nadesłane

Zagraли nie tylko dla kotów

WĄBRZEŻNO ▶ 8 stycznia na scenie Wąbrzeskiego Domu Kultury uczniowie wąbrzeskiego liceum wystawili oryginalną adaptację „Opowieści wigilijnej”

Wydarzenie artystyczne miało również dodatkowy walor, ponieważ biletem wstępu było podarowanie karmy dla kotów, którą organizatorzy ofiarowali na rzecz Stowarzyszenia S.O.S dla Zwierząt Wąbrzeżno. Młodzież przygotowała wspaniałym widowisko i razem z publicznością wspomogła potrzebujące wsparcia wąsate czworonogi.

Było to już drugie w tym roku szkolnym przedstawienie

w wykonaniu licealnego koła teatralnego pod kierunkiem nauczycielki biblioteki Katarzyny Wiśniewskiej. – Choć na przygotowania mieliśmy niewiele czasu, daliśmy radę! – podsumowali twórcy widowiska. – Publiczność była zachwycona, a gra naszych aktorów niesamowita. Po spektaklu publiczność wstała i klaskała na stojąco. Wszystko odbyło się pod czujnym okiem profesjonalistów – Pani Kata-

ryzna Wiśniewska, jak zawsze, była niezastąpionym reżyserem, a za profesjonalne oświetlenie i nagłośnienie dziękujemy Panu Zbigniewowi Ronowskiemu. Serdeczne podziękowania kierujemy również do Wąbrzeskiego Domu Kultury za udostępnienie sali widowiskowej i okazane zaufanie oraz dla Orkiestry Dętej WDK za minikoncert przed spektaklem. Do zobaczenia na kolejnej sztuce! – napisali młodzi ar-

tyści na szkolnym fanpejdzu.

Szczególnie gorące podziękowania i za pomysł, i za jego realizację, złożyli też członkowie stowarzyszenia. – To było cudowne widowisko. Gratuluję i dziękuję w imieniu ekipy Stowarzyszenia S.O.S dla Zwierząt Wąbrzeżno za przeprowadzoną przed spektaklem zbiórkę karmy dla naszych zwierząt. To już kolejna akcja uczniów LO na rzecz naszego stowarzyszenia. Panie dy-

rektorze, nauczyciele Liceum Ogólnokształcące w Wąbrzeżnie możecie być dumni z tak wspaniałej młodzieży. Podziękowania i wyrazy uznania kieruję do Katarzyny Wiśniewskiej za przygotowanie przedstawienia. Brawo! – napisała Beata Wiśniewska w jednym z komentarzy pod fotorelacją z wydarzenia.

(krzan)

fot. (Liceum Ogólnokształcące w Wąbrzeżnie)

Niezwykli ludzie w historii miasta

WĄBRZEŹNO ▶ W Wąbrzeskim Domu Kultury odbyło się kolejne spotkanie, przypominające ważnych i ciekawych ludzi, którzy zapisali się na kartach historii naszego miasta i kraju

Tym razem bohaterką opowieści była Antonina Morawska, podczas II wojny światowej walcząca w Batalionach Chłopskich, odznaczona medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, malarka i działaczka kultury. Prelekcję przygotował historyk Paweł Becker.

Antonina Morawska urodziła się w roku 1916, a zmarła w 1998. Jej życiorys jest świadectwem bohaterskiej posta-

wy i nieprzeciętnych talentów. Warto przypomnieć, że podczas hitlerowskiej okupacji za ratowanie życia Żydom groziła śmierć. Jednak Antonina Morawska nie bała się możliwych konsekwencji. W 1992 otrzymała honorowy tytuł Sprawiedliwego wśród Narodów Świata. Jest on przyznawany przez Państwo Izrael ludziom z całego świata za bezinteresowną pomoc udzielaną Żydom prze-

śladowanym przez nazistowskie Niemcy podczas II wojny światowej.

Dotychczas tytuł Sprawiedliwego otrzymało ponad 28 tysięcy osób z 51 krajów, w tym ponad 7 tysięcy Polaków. Sprawiedliwi wśród Narodów Świata to osoby nieżydowskiego pochodzenia, które podczas II wojny światowej bezinteresownie, narażając życie, wolność lub stanowisko udzielały pomocy

Żydom prześladowanym przez nazistowskie Niemcy. Tytuł ten przyznawany jest od 1963 r. Zgodnie z żydowską tradycją, termin Sprawiedliwi wśród Narodów Świata (hebr. Chasidim Umot ha-Olam) oznaczał pierwotnie nie-Żydów, którzy byli dobrymi, bogobojnymi ludźmi. Według Talmudu na świecie w każdym pokoleniu żyje 36 ukrytych sprawiedliwych (caddikim nistarim), którzy swoim

postępowaniem chronią rodzaj ludzki przed gniewem Bożym.

Jak informują organizatorzy spotkania, dużym zainteresowaniem i powodzeniem do dyskusji okazał się również dorobek twórczy oraz działalność Antoniny Morawskiej. Wycinek jej malarstwa można było obejrzeć między innymi na przygotowanej przez prelegenta prezentacji.

(krzan), fot. (WDK)

Wąbrzeźno

Zapraszają na Białe wakacje

Trwa pierwszy tydzień zimowych ferii, dlatego Wąbrzeski Dom Kultury jak co roku przygotował propozycję dla najmłodszych.

W drugim tygodniu ferii, tj. od 27 do 31 stycznia w godzinach od 11:00 do 13:00 prowa-

dzone będą zajęcia dla dzieci w wieku 7-10 lat. Obowiązują kolejność zapisów. Liczba

miejsz jest ograniczona.

– Jeżeli nie masz pomysłu jak uatrakcyjnić czas wolny swojemu dziecku, to warsztaty organizowane przez Wąbrzeski Dom Kultury w ramach Białych wakacji mogą być ciekawą alternatywą. Podczas tygodniowych spotkań każdy znajdzie coś dla siebie – zachęcają organizatorzy. W programie znalazły się zajęcia plastyczne, muzyczne czy gry planszowe. Odbędzie się również teatralny spektakl dla dzieci.

Koszt udziału w tygodniowych zajęciach wynosi 30zł/osoba. Zapisy i szczegółowe informacje Dział Animacji Kultury WDK tel. 56 688 17 27 wew. 24 lub osobiście.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Wąbrzeźno

Konkurs walentynkowy

Ponieważ zbliża się jeden z najbardziej romantycznych dni w roku, czyli Dzień Zakochanych, Wąbrzeski Dom Kultury przygotował wojewódzki konkurs dla osób lubiących plastyczne wyzwania pn. „#Walentynki – Twój sposób na wyrażenie uczuć”.

Prace konkursowe można przysyłać na adres organizatora w terminie do 5 lutego br. – Wystarczy stworzyć autorską walentynkę, która pokaże nie tylko talent jej autora, ale również będzie pełna emocji i uczuć do drugiej osoby jak obdarowanie jej własnoręcznie wykonanym

upominkiem – zachęca Dorota Otremba. – Do udziału zapraszamy uczniów szkół podstawowych, średnich oraz osoby dorosłe z województwa kujawsko-pomorskiego – dodaje.

Regulamin konkursu jest dostępny na stronie internetowej WDK.

(oprac. krzan), Fot. (WDK)

33. finał WOŚP już w niedzielę!

WĄBRZEŃNO ▶ W najbliższą niedzielę 26 stycznia po raz 33. zagra Największa Orkiestra Świata. W tym roku gramy dla onkologii i hematologii dziecięcej. Motywem przewodnim 33. Finału WOŚP jest bezpieczeństwo i zdrowie dzieci. Tradycyjnie gramy do końca świata i jeden dzień dłużej!

W Wąbrzeźnie od godziny 9.00 wolontariusze wyruszą na ulice miasta. Można ich będzie spotkać do godziny 14.00. Od godziny 11.00 do 13.00 sporo będzie się działo na plaży nad Jeziorem Zamkowym, gdzie o atrakcje zadbać „miastoaktywni i przyjaciele dla WOŚP”. W programie m.in. marszobiegi, morsowanie,

grill, pokaz ratownictwa medycznego.

Od godziny 15.00 aż do godzin wieczornych w Wąbrzeskim Domu Kultury przygotowany został program artystyczny oraz m.in. licytacje, kącik dla dzieci, sklepik i kawiarenka. W artystycznych prezentacjach zobaczymy i posłuchamy m.in.

młodych wykonawców z wąbrzeskich szkół i przedszkoli, obejrzymy pokaz sztuk walki (karate i boks), a także występ Klubu Aktywnych Kobiety. Finałowym punktem programu jest koncert zespołu Pewnego Razu.

Szczegóły na plakacie.

(oprac. krzan)

26.01.2025

33. WĄBRZEŃNO

FINAŁ

9:00 - 14:00 KWESTA WOLONTARIUSZY NA ULICACH WĄBRZEŻNA

PLAŻA NAD JEZIOREM ZAMKOWYM

11:00 - 13:00 MIASTOAKTYWNI I PRZYJACIELE DLA WOŚP:
MARSZOBIEG, MORSOWANIE, KREATYWNY KĄCIK MANUFAKTURY, GRILL, POKAZ RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

WĄBRZESKI DOM KULTURY

15:00 ROZPOCZĘCIE WOŚP
15:10 PRZEDSZKOLE MIEJSKIE „BAJKA”
15:40 ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
16:00 KOŁO TANECZNO BALETOWE WDK
16:15 FLOW MOTION - AKADEMIA TAŃCA DANCE BY W BYDGOSZCZY
16:40 GRUPY PRZEDSZKOLNE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2
16:50 SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
17:10 EWA GORCZYŃSKA I NIKOŁA NOWAK - SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3
17:20 ZESPÓŁ SZKÓŁ W WĄBRZEŻNIE
17:30 ORKIESTRA DĘTA WDK
17:40 WĄBRZESKI KLUB SPORTÓW I SZTUK WALKI – KARATE I BOKS
18:00 KLUB AKTYWNYCH KOBIET
18:30 KONCERT ZESPOŁU „PEWNEGO RAZU”

Ponadto: licytacje, kącik zabaw dla dzieci, kawiarenka (wypieki Stowarzyszenia KGW z Gminy Ryńsk), sklepik, światelko do nieba.

Z wąbrzeskim sztabem również grają: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Starostwo Powiatowe, Manufaktura Kreatywnego Rozwoju, Restauracja Stary Młyn

GRAMY DLA ONKOLOGII I HEMATOLOGII DZIECIĘCEJ

bezpieczeństwo i zdrowie dzieci

Wąbrzeźno

Zapraszają na Kongres Kultury

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza na spotkanie w ramach III Kujawsko-Pomorskiego Kongresu Kultury, które odbędzie się 20 lutego o godzinie 10:00. Formularz zgłoszenia dostępny jest na stronie internetowej Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury w Toruniu.

Udział w kongresie może wziąć każdy, kto jest zainteresowany jego tematyką, niezależnie od tego czy pracuje w instytucji kultury, organizacji pozarządowej czy jest freelancerem lub freelancerką. Każdy może dołączyć do zespołu wyznaczającego cele i tworzącego program kolejnej edycji Kujawsko-Pomorskiego Kongresu Kultury.

– Korzystając z zeszłorocznej praktyki, Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu organizuje otwarte spotkania w siedmiu miejscowościach województwa kujawsko-pomorskiego wśród, których znalazło się również Wąbrzeźno. Ostatnie odbędzie się w Toruniu. Podczas każdej wizyty będziemy pracować warsztatowo nad celem i tema-

tem przewodnim III Kujawsko-Pomorskiego Kongresu Kultury – informują organizatorzy.

Spotkania odbędą się w instytucjach kultury w godzinach 10:00-13:00. Ich program jest analogiczny więc wystarczy, że wziąć udział w jednym z nich: Osie (Gminny Ośrodek Kultury w Osie, 10.02); Radziejów (Radziejowski Dom Kultury, 12.02); Kcynia (Gminne Centrum Kultury i Biblioteki im. Klary Prilowej w Kcyni, 18.02); Bydgoszcz (Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, 19.02); Wąbrzeźno (Wąbrzeski Dom Kultury, 20.02); Górzno (Gminny Ośrodek Kultury w Górznie, 25.02); Toruń (Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury, 27.02).

(oprac. krzan)

Wąbrzeźno

Promocja tomiku

W czwartek 23 stycznia o godz. 17:00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się spotkanie autorskie, promujące tomik wierszy pt. „Słowa”. Można będzie także porozmawiać z jego autorką Bogumiłą Karwaszewską.

Tomik „Słowa” jest literackim debiutem jego autorki. Bogumiła Karwaszewska jest wąbrzeźnianką, całe swoje życie zawodowe oraz rodzinne związała z naszym miastem. – I być może przypadek sprawił, że twórczość Bogumiły Karwaszewskiej „wyszła z szuflady”, a może to jednak było to zrzęczenie losu? – zapowiadają organizatorzy.

– Natura moja ciekawa z natury, każe zaglądać ludziom

w okna nocą, otwierać drzwi i wchodzić bez pukania (...) – pisze o swojej twórczości autorka. – I to właśnie robi, z niezwykłą wrażliwością zagląda nam i sobie w duszę, szuka odpowiedzi i przynosi je do swojego świata, przelewając je na papier – zachęcają organizatorzy spotkania.

Czwartek, 23 stycznia, godzina 17.00, Wąbrzeski Dom Kultury. Wstęp wolny.

(oprac. krzan)

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 23.01.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

**Uczniowie „Chełmickiego”
tańczyli do białego rana
więcej na str. 16**

W środę 15 stycznia marszałek Sejmu Szymon Hołownia wydał postanowienie o zarządzeniu wyborów na 18 maja. Od tego dnia zaczęła się kampania wyborcza

Wcześniej kandydaci, których z dnia na dzień przybywa, odwiedzali mniejsze i większe miejscowości w Polsce, by zachęcać obywateli do głosowania na nich. Nadal będą jeździć po Polsce, aby kusić wyborców. Już niedługo na płotach, latarniach, budynkach, tablicach ogłoszeń nawet, pojawią się banery, a także spoty w Internecie, radiu i telewizji, a my będziemy się zastanawiali na kogo oddać swój głos. Od przyszłego prezydenta zależy los sejmowych ustaw. Głowa państwa będzie również reprezentowała Polskę na forum międzynarodowym, więc warto wybrać taką osobę, która wstydu nam nie narobi.

Kalendarz wyborczy. Najważniejsze daty

24 marca – ostateczny termin poinformowania Państwowej Komisji Wyborczej o utworzeniu komitetów wyborczych kandydatów. Do 4 kwietnia – zgłaszanie PKW kandydatów na prezydenta. Do 18 kwietnia – podanie do publicznej wiadomości informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz o siedzibach obwodowych komisji wyborczych. Do 28 kwietnia – podanie do wiadomości wyborców danych

o kandydatach na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Od 3 do 16 maja – nieodpłatne rozpowszechnianie w programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych audycji wyborczych przygotowanych przez komitety poszczególnych kandydatów. 16 maja – koniec kampanii wyborczej. 18 maja – głosowanie w godz. 7.00 – 21.00. 1 czerwca – ewentualna druga tura.

Prezydent jest wybierany na pięcioletnią kadencję. Ponownie może być wybrany tylko raz. Może

nim zostać polski obywatel, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 35 lat. Dotąd w wolnych wyborach prezydentami III Rzeczypospolitej Polskiej zostali: Lech Wałęsa – jedna kadencja, Aleksander Kwaśniewski – dwie kadencje, Lech Kaczyński – jedna kadencja przerwana tragiczną śmiercią w katastrofie smoleńskiej, Bronisław Komorowski – jedna kadencja, Andrzej Duda – urzędujący prezydent, który pełni tę funkcję drugą kadencję.

(jd)

**Akwarium na pięciu piętrach
więcej na str. 10**

**Pomoc
dla zapobiegliwych
więcej na str. 11**

**Spadek bez tajemnic:
Co warto wiedzieć
o dziedziczeniu?
więcej na str. 12**

Akwarium na pięciu piętrach

TURYSTYKA ▶ Największe w Polsce akwarium, w którym można zobaczyć ponad 200 gatunków zwierząt wodnych z Bałtyku, Pacyfiku, tropików Amazonii, rafy koralowej czy zimnych wód północnego Atlantyku znajduje się w Gdyni i jest częścią Morskiego Instytutu Rybackiego-Państwowego Instytutu Badawczego

Na pięciu piętrach, w ośmiu salach ekspozycyjnych można spacerować przy zbiornikach wodnych z ponad 200 gatunkami zwierząt wodnych i klimatem Pacyfiku, Atlantyku, Bałtyku, Amazonii czy raf koralowych. Bogato przyrodniczo wyposażone akwaria z opisami uzupełniają ścieżki edukacyjne z grami i zabawami geograficzno-przyrodniczymi. Wizyta w gdyńskim akwarium to prawdziwa podróż przez morza i oceany. Wszystkie zbiorniki zamknięte są w bryle jednego budynku zlokalizowanego przy Alei Jana Pawła II, tuż nad brzegiem morza i w pobliżu gdyńskiego portu.

Akwarium gdyńskie to część Morskiego Instytutu Rybackiego i najstarsza jednostka zajmująca się badaniem morza w naszym kraju. Posiada (od 2005 roku) status ogrodu zoologicznego i stanowi połączenie między światem badań morza i edukacji morskiej. Centrum edukacji posiada bogatą ofertę zajęć przeznaczoną dla różnych grup wiekowych.

Bilety można kupić w kasie biletowej przed wejściem lub za pośrednictwem strony internetowej. W sezonie zimowym za bilet normalny zapłacić trzeba 40 złotych, za ulgowy 28 złotych, za bilet dla osoby niepeł-

nosprawnej – 20 złotych. Dzieci do 5. roku życia wchodzić za darmo. Są również bilety rodzinne: 2+1 za 100 złotych, 2+2 – za 120 złotych, 2+3 – za 140 złotych, itd. Akwarium czynne jest od wtorku do niedzieli w godzinach od 10.00 do 17.00. Czas na zwiedzanie akwarium i uczestnictwo w zabawach jest nieograniczony.

Od kwietnia 2024 roku akwarium gdyńskie dysponuje nową ekspozycją w piwnicach budynku. To wystawa „Od Atlantyku do Bałtyku. Morza zimne”. Zobaczymy tam nietypowe gatunki meduz czy niezwykle skorupia-ki. Zbiornik stanowi największy

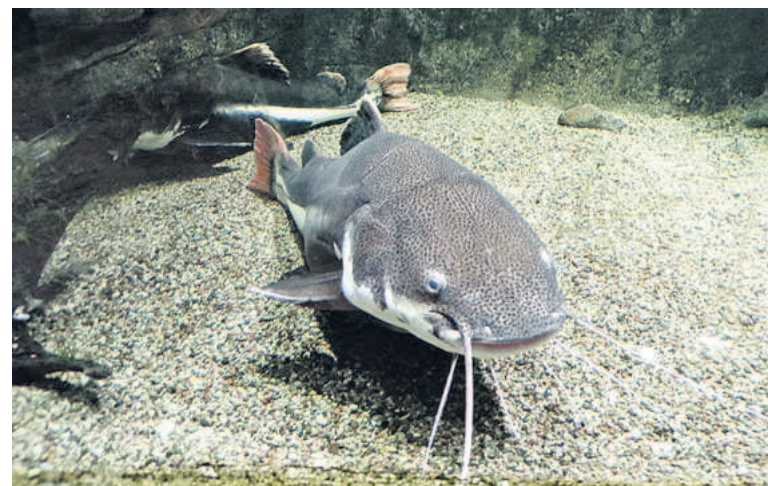
w Polsce kompleks, prezentujący środowisko mórz zimnych półkuli północnej, mieści ponad trzy razy więcej wody niż pozostałe zbiorniki w akwarium i ponad 30 gatunków okazów morskich.

Rok 2025 poświęcony jest Muminkom i to one poprowadzą najmłodszych ścieżkami edukacyjnymi największego akwarium w Polsce przez najbliższe 12 miesięcy. Akwarium gdyńskie wyszło także naprzeciw uczniom i ich rodzinom spędzającym ferie zimowe na morzem.

Od 18 stycznia do 2 marca można zwiedzać ekspozycję „Hu, hu, ha, zima rekinom nie

jest zła” i uczestniczyć w zajęciach pozwalających pomnożyć wiedzę dzieci i dorosłych o rekinach. Przy wszystkich zbiornikach ekspozycyjnych czekać będzie na zwiedzających mnóstwo niespodzianek, a ostatni punkt znajdziemy w galerii dolnej i to on umożliwi rozwikłanie zaskodowanej zagadki. Kartę do zabawy edukacyjnej należy pobrać w kasie Akwarium Gdyńskiego przy zakupie biletów od 18 stycznia do 2 marca 2025 roku, a więc w czasie trwania ferii zimowych dla wszystkich województw.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Pomoc dla zapobiegliwych

FINANSE ▶ Wciąż niewielki procent polskich rolników ubezpiecza zwierzęta hodowlane. Od 27 stycznia można starać się o refundację 70% zapłaconej składki na ubezpieczenie

Pieniądze będą refundowane rolnikom, którzy ubezpieczyli zwierzęta od jednej z chorób: pryszczycy, klasycznego pomoru świń, afrykańskiego pomoru świń, wysocy zjadliwej grypy ptaków, afrykańskiego pomoru koni, księgosuszu, pomoru małych przeżuwaczy, choroby pęcherzykowej świń, choroby niebieskiego języka, ospy owiec lub ospy kóz, gorączki doliny Rift, choroby guzowatej skóry bydła, pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej, wenezuelskiego wirusowego zapa-

lenia mózgu i rdzenia koni, choroby krwotocznej zwierzyny płowej, zarazy płucnej bydła, rzekomego pomoru drobiu, gruźlicy bydła, brucelozy bydła (abortus), brucelozy owiec i kóz (*B. melitensis*), wąglika, wścieklizny, bąblowicy, przenośnych gąbczastych encefalopatii, kamylo-bakteriozy, listeriozy, salmonellozy odzwierzęcej, włośnicy, szczepu *E. coli* wytwarzającego werotoksynę, zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła (otrętu bydła), wirusowej biegunki bydła, choroby mętlikowej

bydła, zarazy rżęsiłkowej bydła, enzootycznej białaczki bydła, gorączki Q, paratuberkulozy.

Refundacja będzie przysługiwać rolnikom, którzy ubezpieczyli przynajmniej 1000 ptaków, 14 świń, 4 sztuki bydła, owiec, kóz lub koni. Istotne jest również to, że okres objęty ubezpieczeniem nie może rozpocząć się przed 1 stycznia 2024 r., a starającemu się o dofinansowanie nie przyznano innych dopłat do ubezpieczenia.

(pw)

Wydarzenie

Szkolenie i zjazd

6 lutego w Minikowie odbędzie się Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Celem konferencji jest aktualizacja wiedzy dotyczącej ochrony przed chorobami i szkodnikami w uprawach sadowniczych oraz podniesienie poziomu wiedzy dotyczącej nawożenia roślin sadowniczych. Zapisy na zjazd możliwe są internetowo na stronie Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Dla sadowników przygotowano szereg wykładów oraz prezentacji. Zjazd potrwa ok. 5 godzin. Nasze województwo nie jest sadowniczym zagłębiem mogącym rywalizować z Mazowszem. To właśnie stamtąd pochodzi połowa jabłek w kraju.

26 lutego odbędzie się za to webinar, czyli szkolenie internetowe dotyczące praktycznych uwag

dotyczących likwidacji ognisk afrykańskiego pomoru świń. To ważne, ponieważ niedochowanie pewnych wymogów kończy się odmową wypłaty odszkodowań przez firmy ubezpieczeniowe. Zapisy na webinar są dostępne także na stronie Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

(pw)

Dopłaty

Aktywny jak rolnik

Dotychczas dopłaty bezpośrednie otrzymywali właściciele gruntów. Teraz politycy chcą stworzyć definicję rolnika aktywnego i dawać dopłaty realnym plantatorom.

Definicja rolnika aktywnego byłaby prosta. Byłby nim rolnik, który posiada zwierzęta zarejestrowane w systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt oraz rolnicy otrzymujący płatności związane z produk-

cją roślin. Kolejna grupa rolników aktywnych to ci, którzy korzystają z ekoschematów. Dzięki nowym przepisom z automatu dopłaty przysługiwałyby około połowie rolników. Kolejna połowa musiałaby

w jakiś sposób udowodnić prowadzenie działalności rolniczej. Zmiany mogłyby wejść w życie od naborów na wiosnę przyszłego roku.

(pw)

Prawo

Porządkowanie planami

W całym kraju gminy uchwalają plany ogólne. Są to dokumenty planowania przestrzennego, które będą musiały zostać wprowadzone w każdej gminie.

Dla rolników to ważne, ponieważ jeśli będą chcieli sprzedać swoje działki na przykład pod budowę domów, wówczas w planie obszar ten będzie musiał być zaznaczony jako przeznaczony pod budownictwo mieszkaniowe. W wielu gminach już minął czas na to, by składać uwagi do planu ogólnego. W założeniu plan ogólny ma wyjaśnić, gdzie w gminie możliwa jest uprawa roli, gdzie usługi, przemysł czy mieszkalnictwo.

Na sporządzenie planów ogólnych gminy mają czas tylko do końca 2025 roku. Dla rolników nowe plany mają więc dwa skutki. Z jednej strony nikt nie będzie podkupywał ziemi na wsi pod kolejne domy czy bloki. Z drugiej strony sprzedaż działek pod budowę domów może być utrudniona. Równie trudno może być z uzyskaniem warunków zabudowy. Niektóre gminy wstrzymały ich wydawanie.

(pw)

Zwierzęta

Dawno niewidziana

To może być znacznie gorsza informacja niż Afrykański Pomór Świń. Po ponad 20 latach w Niemczech pojawiła się pryszczycza, jedna z najstarszych i najpoważniejszych chorób zwierzęcych.

Ogniska pryszczycy pojawiły się w Brandenburgii, a więc landzie graniczącym z Polską. Nie wiadomo, skąd wirus pojawił się właśnie tam. W obawie przed chorobą zamknięto berlińskie zoo. W naszym kraju rozpoczęły się rygorystyczne kontrole na granicy z Niemcami. W Polsce ostatni przypadek pryszczycy datuje się na początek rządów Edwarda Gierka. Pryszczycza roznosi się po-

przez powietrze, wydzieliny i wydaliny. Nosicielstwo wirusa trwa nawet kilka lat.

Jedynym sposobem na zahamowanie choroby jest zabijanie zwierząt. Najbardziej charakterystycznym objawem są pęcherze na wargach i dziąsłach. Zwierzęta padają z wycieńczenia spowodowanego walką z wirusem.

(pw)

Prawo

Bez awiza?

1 stycznia w naszym kraju zapanowała mała rewolucja w dziedzinie kontaktów urzędowych. Dotychczasowe listy polecone i awiza zastąpiły e-doręczenia. Dotyczą one także rolników, ponieważ e-doręczenia są obowiązujące w takich instytucjach jak KRUS czy ARiMR.

Podstawowym założeniem e-doręczeń było odciążenie rolników z konieczności wizyty na poczcie. Niestety korzystanie z e-doręczeń wymaga od nas pewnego wysiłku. Polega to na założeniu adresu do e-doręczeń u publicznego dostawcy usług na stronie rządowej. To tam trafią e-doręczenia, podobne w formie do maili. Jeśli tego

nie zrobimy, nie stanie się nic złego, bo pismo z urzędu trafi w formie elektronicznej na pocztę. Tam zostanie wydrukowane i doręczone jak dotąd. Na razie obowiązek e-doręczeń posiadają większe urzędy rządowe. Od 2029 roku system obejmie samorządy oraz wymiar sprawiedliwości.

(pw)

Spadek bez tajemnic: Co warto wiedzieć o dziedziczeniu?

PRAWO ▶ Postępowanie spadkowe to proces prawny, który pozwala uregulować sprawy majątkowe po śmierci bliskiej osoby

– Z mojego doświadczenia zawodowego wynika, że wiele osób obawia się tego etapu, uznając go za skomplikowany i czasochłonny. W rzeczywistości jednak znajo-

mość podstawowych zasad może znacznie ułatwić przejście przez ten proces. W niniejszym artykule postaram się pokrótce wyjaśnić najważniejsze etapy postępowania

spadkowego – mówi Magdalena Dąbrowska, radca prawny z Golubia-Dobrzyń.

Na wstępie należy odpowiedzieć na pytanie, czym jest spadek oraz czym jest postępowanie spadkowe. Otóż spadek to przeniesienie majątku (aktywów i pasywów) po śmierci osoby zmarłej na inne osoby, czyli spadkobierców. Natomiast postępowanie spadkowe to procedura prawna, której celem jest ustalenie, kto dziedziczy majątek pozostawiony przez zmarłego i w jakiej części oraz jego ewentualny podział. Proces ten może być przeprowadzony na dwa sposoby: przed sądem bądź u notariusza.

Podstawowe etapy postępowania spadkowego

1. Ustalenie dziedziczenia – po śmierci spadkodawcy należy ustalić, kto jest powołany do dziedziczenia (spadku). Podstawą dziedziczenia może być testament – wówczas dziedziczenie odbywa się zgodnie z wolą zmarłego lub ustawa – w przypadku, gdy testament nie został sporządzony lub jest nieważny, wówczas dziedziczenie odbywa się na podstawie przepisów prawa dotyczących dziedziczenia ustawowego;

2. Przyjęcie bądź odrzucenie spadku – każdy spadkobierca ma prawo zdecydować, czy przyjmuje spadek, czy też go odrzuca. Istnieje kilka rozwiązań – w zależności od tego co wchodzi w skład spadku, spadkobierca może:

- przyjąć spadek wprost, tzn. bez ograniczenia odpowiedzialności za długi,

- przyjąć spadek z dobrodziejstwem inwentarza, tzn. z ograniczeniem tej odpowiedzialności do wysokości przejętych aktywów (np. nieruchomości),

- spadek odrzucić, tzn. nie dziedziczyć ani aktywów, ani długów.

Co niezmiennie istotne, oświadczenie spadkobiercy o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania do spadku. Najczęściej jest to chwila śmierci, choć nie zawsze. Dotyczy to w szczególności dalszej rodziny, z którą spadkobierca nie zawsze ma bliski kontakt. Należy również pamiętać o tym, że jeśli spadek zostanie odrzucony to automatycznie przechodzi on na kolejnych spadkobierców w linii dziedziczenia (np. na dzieci spadkobiercy, który spadek odrzucił);

3. Stwierdzenie nabycia spadku – aby móc skutecznie rozporządzać odziedziczonym majątkiem, konieczne jest pozyskanie formalnego stwierdzenia nabycia spadku. Może ono odbyć się u notariusza – poprzez sporządzenie protokołu dziedziczenia oraz aktu poświadczenia dziedziczenia bądź w sądzie – poprzez postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku zakończone postanowieniem,

w którym ustalony zostaje krąg spadkobierców i ich udziały spadkowe;

4. Dział spadku – jeśli majątek jest obszerny, a spadkobierców wielu, konieczny może okazać się dział spadku. Polega on na podziale pomiędzy spadkobierców odziedziczonego mienia według udziałów lub według uznania spadkobierców. Jeśli spadkobiercy są zgodni co do podziału, wystarczającą będzie stosowna umowa sporządzona przez notariusza. Natomiast jeśli spadkobiercy nie są w stanie porozumieć się w kwestii podziału – konieczne jest wszczęcie postępowania o dział spadku przed sądem.

Podsumowanie

Postępowanie spadkowe bywa bardzo skomplikowane i niesie za sobą sporo niejasności. Istotnym jest zwrócenie uwagi, że spadek to nie tylko aktywa, czyli wartościowy majątek zmarłego (nieruchomości, ruchomości etc.), ale również pasywa, czyli długi (kredyty, pożyczki etc.). Z kolei uchybienie terminowi na złożenie stosownego oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku prowadzi niejednokrotnie do niepowetowanych szkód. Termin ten, choć na pozór niekrótki, upływa bowiem niezwykle szybko w obliczu żałoby po bliskiej osobie. Dlatego mając do czynienia z taką sytuacją, warto skonsultować się z prawnikiem.

(ak), fot. nadesłane

Prawo

Zmiany w segregacji odpadów

W poprzednim wydaniu naszej gazety informowaliśmy o konieczności dostarczania zużytych tekstyliów do punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych lub wrzucanie ich do specjalnych pojemników, których na razie nie ma. To nie jedyna nowa regulacja, jaka zaczęła obowiązywać od stycznia.

Od tego roku przedsiębiorcy prowadzący prace budowlane i remontowe będą zobowiązani do segregowania odpadów na sześć frakcji. To co pozostało po budowie czy remoncie, należy podzielić na drewno, metale, szkło, tworzywa sztuczne, gips, odpady mineralne, w tym beton, cegłę, płytki i materiały ceramiczne oraz kamienie. Nie trzeba tego robić na placu budowy, można też to zadanie zlecić zewnętrznej firmie. Ko-

nieczne będzie podpisanie umowy, która określi jak zostaną zagospodarowane posegregowane śmieci. Istnieje także możliwość odstąpienia od sortowania wszystkich frakcji, jeśli jest to technologicznie nieuzasadnione lub bez tego da się odpady np. ponownie użyć czy poddać recyklingowi.

Wytwórcą odpadów jest firma budowlana czy remontowa, a nie inwestor, który prace zlecił. Jeśli osoba prywatna samodzielnie

remontuje dom lub mieszkanie, odpady ma umieszczać w specjalnym kontenerze, który można wynająć od firm zajmujących się w takimi usługami lub z PSZOK-u. Od początku tego roku obowiązuje w naszym kraju również system kaucyjny. Dzięki niemu jest szansa, że plastikowe i szklane butelki oraz puszki nie będą zaśmiecały poboczy dróg, lasów czy brzegów akwenów, co ma obecnie miejsce.

System kaucyjnym będą ob-

jęte jednorazowe opakowania napojów – butelki PET o pojemności do 3 litrów i puszki metalowe o pojemności do 1 litra oraz butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra. Wysokość kaucji określona została na 50 groszy za butelki PET i puszki aluminiowe oraz złotówkę za butelki szklane.

Opakowania objęte systemem będą oznakowane jego logotypem. Nie będzie możliwości odebrania

kaucji za opakowania bez tego logo. Nie można ich też zgniatać. Przy oddawaniu opakowań nie trzeba okazywać paragonu, więc można je zwracać w dowolnym miejscu. Obowiązek zbierania opakowań objętych systemem mają sklepy o powierzchni powyżej 200 m². Możliwe jest również tworzenie punktów skupu pustych opakowań poza placówkami handlowymi.

(jd)

W tej orkiestrze jest siła

DOBRZYŃ NAD WISŁĄ ➤ 19 stycznia 130-lecie istnienia obchodziła 30-osobowa Dobrzyńska Orkiestra Strażacka pod batutą Maksymiliana Rzekońskiego. Punktem kulminacyjnym było odznaczenie jubilatów medalem marszałka za zasługi dla województwa kujawsko-pomorskiego, a zwieńczeniem wartościowy instrumentalnie koncert

– Jest to muzyczna sztafeta pokoleń – mówił Paweł Śliwiński. – Sama orkiestra, tak

mocno wpisująca się w tradycję i kulturę Dobrzynia nad Wisłą, była, jest i mamy nadzieję, nadal

będzie kuźnią talentów muzycznych i miejscem kształtowania postaw patriotycznych i społecznych.

O tym, że orkiestra z kapelmistrzem Maksymilianem Rzekońskim jest kuźnią talentów i sztafetą pokoleń, można było przekonać się podczas niedzielnego jubileuszu, który odbył się w miejscowym kościele. Były podziękowania dla poprzednich dyrygentów i hołd dla zmarłych muzyków, był doskonały muzycznie koncert utworów kościelnych, patriotycznych, ale też jazzowych i popowych.

– 130 lat to szmat czasu i okazja do podsumowań, ale też snucia planów – mówiła poseł Joanna Borowiak. – Przez 26 lat prowadziłam chór, jestem pedagogiem muzyki. Ta orkiestra gra

pięknie i niech cieszy i gra nadal ku uciesze ludzi.

Dobrzyńska Orkiestra Strażacka w Dobrzyniu nad Wisłą powstała z inicjatywy księdza Leonarda Lipki w 1895 roku i przez 15 lat była kapelą parafialną, potem orkiestrą strażacką KSRR OSP, a obecnie Dobrzyńską Orkiestrą Strażacką działającą przy miejscowym domu kultury Żak.

– Tradycja, pasja, profesjonalizm, umiejętność radzenia sobie z sukcesami i porażkami – mówiła wicemarszałek województwa kujawsko-pomorskiego Aneta Jędrzejewska. – Dzięki temu, że muzyka była dla członków orkiestry tak ważna, że przetrwali 130 lat. Z racji tego jubileuszu wystąpiłam do marszałka o nadanie medalu woje-

wództwa, jednego z najważniejszych odznaczeń.

W jubileuszu uczestniczyły władze samorządowe Dobrzynia nad Wisłą z burmistrzem Piotrem Wiśniewskim na czele, powiatu lipnowskiego z Krzysztofem Baranowskim i województwa z wicemarszałek Anetą Jędrzejewską. Przybyli posłowie z Joanną Borowiak na czele, była wiceminister Małgorzata Baranowska. Kościół wypełnił się pasjonatami dobrej muzyki i orkiestry strażackiej, druhami, mieszkańcami. Do każdego trafił pamiątkowy magnes jubileuszowy, galę poprzedziła msza święta, a dopełnił wspaniały koncert.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

LIPNO-CLIP.PL

Wpłynęło 135 tysięcy wniosków o rentę wdowią

REGION ➤ W związku z możliwością ubiegania się przez seniorów o tzw. rentę wdowią, placówki ZUS odwiedza więcej klientów niż zwykle. Do tej pory do Zakładu wpłynęło ponad 135 tys. wniosków o "rentę wdowią", w tym 9,8 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego. Niezależnie od tego, czy wniosek zostanie złożony w styczniu, marcu czy lipcu, „renta wdowia” będzie przysługiwała od lipca

1 stycznia 2025 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął przyjmowanie wniosków o tzw. rentę wdowią, czyli wypłatę renty rodzinnej po zmarłym małżonku, połączonej z własnym świadczeniem emerytalno-rentowym. – Obecnie osoby, które mają ustalone prawo do obu świadczeń, mogą pobierać jedynie jedno z nich – wyższe lub wybrane. Od lipca będą miały możliwość korzystania z łączonych świadczeń: jednego (wybranego) w całości oraz 15% drugiego. Co istotne, od 1 stycznia 2027 roku procentowy udział drugiego świadczenia wzrośnie do 25% – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Na złożenie wniosku o „rentę wdowią” jest bardzo dużo czasu. Aby nabyć prawo do świadczenia od początku, czyli od 1 lipca, formularz ERWD należy złożyć do 31 lipca. Osoby, które spełnią warunki do zbiegu świadczeń po 31 lipca 2025 roku lub złożą wniosek w tej sprawie po tej dacie, otrzymają „rentę wdowią” od dnia spełnienia warunków, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym złożą wniosek.

Zainteresowanie świadczeniem jest duże. Do ZUS wpłynęło ponad 135 tys. wniosków o tzw. rentę wdowią, w tym 9,8 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego. Najwięcej z nich składanych jest bezpośrednio

w placówkach ZUS.

Zamów wizytę w ZUS – bez czekania w kolejce

Aby uniknąć czekania w kolejce, wizytę w ZUS-ie można umówić wcześniej. Zakład od dłuższego czasu oferuje swoim klientom możliwość umawiania wizyt na konkretny dzień i godzinę. Zarezerwować wizytę w ZUS można elektronicznie, za pośrednictwem PUE/eZUS lub aplikacji mobilnej mZUS. Seniorzy, którzy nie zdecydowali się jeszcze na założenie konta na platformie e-ZUS, mogą umówić wizytę telefonicznie. Aby zarezerwować spotkanie z pracownikiem Zakładu w jednej z placówek Oddziału ZUS w Bydgoszczy lub w jego podległych jednostkach (w Inowrocławiu, Nakle, Świeciu, Tucholi, Żninie oraz Sępól-

nie Krajeńskim), należy zadzwonić pod numer **52 341 81 26**. Rezerwacja wizyt w placówkach Oddziału ZUS w Toruniu oraz w jego podległych jednostkach (we Włocławku, Grudziądzu, Lipnie, Aleksandrowie Kujawskim, Brodnicy, Rypinie oraz Golubiu-Dobrzyniu) odbywa się pod numerem **54 230 73 76**.

Jakie warunki trzeba spełnić

„Renta wdowia” to świadczenie przysługujące wdowom i wdowcom, którzy mają prawo do co najmniej dwóch świadczeń emerytalno-rentowych, w tym renty rodzinnej po zmarłym małżonku. Przyznanie prawa do tzw. renty wdowiej nastąpi na wniosek, pod warunkiem spełnienia pozostałych wymogów. Wnioskodawca musi osiągnąć powszechny wiek emerytalny, który

wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Dodatkowo należy pozostać we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci współmałżonka, nie być obecnie w związku małżeńskim oraz nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż po ukończeniu 55. roku życia przez kobietę i 60. roku życia przez mężczyznę. Czas, jaki upłynął od śmierci małżonka, nie ma znaczenia dla nabycia prawa do „renty wdowiej”. Kluczowy jest wiek osoby ubiegającej się o to świadczenie w momencie owdowienia. W przypadku kobiet, nie mogą one zostać wdowami przed ukończeniem 55. roku życia, natomiast mężczyźni nie mogą owdowieć przed ukończeniem 60. roku życia.

Wdowie lub wdowcowi przysłu-

guje prawo do łączenia świadczeń z rentą rodzinną wyłącznie po ostatnim zmarłym małżonku. Prawo do wypłaty „renty wdowiej” wygasa z dniem poprzedzającym zawarcie nowego małżeństwa przez osobę uprawnioną do zbiegu świadczeń.

Maksymalna wysokość świadczeń

Suma świadczeń ustalonych w zbiegu nie może przekroczyć trzykrotności kwoty najniższej emerytury, tj. obecnie 3 x 1780,96 zł, czyli łącznie 5342,88 zł brutto. Do tego limitu wliczane są również świadczenia wypłacane przez instytucje zagraniczne oraz inne niż jednorazowe świadczenia i dodatki, które są przyznawane i wypłacane na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów. W przypadku, gdy suma świadczeń w zbiegu przekroczy trzykrotność najniższej emerytury, świadczenie zostanie pomniejszone o kwotę przekroczenia. Osoby zainteresowane „rentą wdowią” mogą obliczyć wysokość świadczeń w zbiegu, korzystając z kalkulatora dostępnego na stronie internetowej zus.pl. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnił również na swojej stronie ankietę, która jest bardzo pomocna w ustaleniu prawa do renty wdowiej.

(red), fot. ZUS

Region

1,4 miliona przedsiębiorców dostało ulgę

Ponad 1,666 mln przedsiębiorców, w tym niemal 82 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego, złożyło wnioski o wakacje składkowe. W całym kraju przyznano dotychczas ponad 1,4 mln ulg. Informacje o przyznanej uldze dostępne są na profilach płatnika w PUE/eZUS.

Od 1 listopada 2024 roku przedsiębiorcy mają możliwość, raz w roku, wybrać jeden miesiąc, w którym nie będą płacić za siebie składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy, od obowiązującej ich minimalnej podstawy wymiaru składek. – Dotyczy to mikropodsiębiorców wpisanych do rejestru CEIDG oraz komorników sądowych, pod warunkiem spełnienia kryteriów uprawniających do skorzystania z wakacji skład-

kowych – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Do tej pory w całym kraju do ZUS-u wpłynęło ponad 1,666 mln wniosków o zwolnienie z opłacenia składek, w tym przeszło 1,3 mln w listopadzie za grudzień, z terminem płatności do 20 stycznia. W grudniu 2024 roku o wakacje składkowe za styczeń wystąpiło 322,9 tys. płatników, natomiast w styczniu o pokrycie składek

przez budżet państwa za luty ubiegało się 17,2 tys. osób.

W województwie kujawsko-pomorskim złożono blisko 82 tys. wniosków. Chęć skorzystania z ulgi w grudniu 2024 roku zadeklarowało niemal 62,5 tys. przedsiębiorców, a w styczniu liczba ta wyniosła 17,8 tys. Obecnie 789 płatników złożyło wnioski dotyczące lutego.

W niektórych przypadkach konieczne jest uzupełnienie dokumentacji oraz usunięcie braków formalnych, co może wydłu-

żyć czas rozpatrywania sprawy. Warto pamiętać, że im szybciej klient uzupełni brakujące dane, tym szybciej zakończy się obsługa wniosku o wakacje składkowe. Wszystkie istotne informacje dotyczące złożonego wniosku przedsiębiorca może znaleźć na swoim profilu w PUE /eZUS.

Jeśli przedsiębiorca zostanie częściowo zwolniony lub nie otrzyma ulgi, ZUS wyda odpowiednią decyzję. Zakład przekaże ją na konto płatnika w systemie

PUE/eZUS. Od decyzji przysługuje prawo odwołania do sądu za pośrednictwem ZUS-u. W przypadku wydania decyzji odmownej, płatnik będzie zobowiązany do uregulowania należnych składek za grudzień w standardowym terminie, czyli do 20 stycznia. Ma również możliwość złożenia wniosku o odroczenie terminu płatności składek lub rozłożenie należności na raty.

(red)

Zmiany w świadczeniu honorowym

REGION ▶ Od stycznia 2025 roku świadczenie honorowe dla osób, które ukończyły 100 lat, przyznawane jest na podstawie ustawy w wysokości 6246,13 zł brutto. Wcześniej było ono przyznawano w drodze wyjątku. Świadczenia honorowe wypłacane do 31 grudnia 2024 roku w niższej wysokości zostaną z urzędu podwyższone w terminach płatności w styczniu. Co roku, w marcu, kwota świadczenia honorowego będzie waloryzowana

Od 1972 roku specjalna premia za wiek była przyznawana jako tzw. świadczenie w drodze wyjątku. Dodatkowa premia miała stałą wysokość, odpowiadającą wartości kwoty bazowej obowiązującej w dniu ukończenia 100 lat. W rezultacie seniorzy otrzymywali świadczenia w zróżnicowanej wysokości. Raz przyznana „honorowa emerytura” pozostawała niezmienna i była wypłacana w tej samej kwocie przez całe życie.

– Ustawa z 18 października 2024 roku wprowadza zmiany dotyczące świadczenia honorowego dla osób, które ukończyły 100 lat. Od 1 stycznia 2025 roku wysokość świadczenia honorowego wynosi 6 246,13 zł brutto miesięcznie. Kwota ta będzie waloryzowana każdego roku w marcu. Świadczenie honorowe, które do końca ubiegłego roku było wypłacane w niższej wysokości, od 1 stycznia 2025 roku zostanie podwyższone przez ZUS z urzędu do nowej kwoty. Zmiana ta obejmuje w kraju blisko 2,5 tys. osób, a w regionie około 150 osób – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Obecnie ZUS wypłaca ponad 3,5 tys. takich świadczeń, z czego w województwie kujawsko-pomorskim korzysta z nich 226 osób. Bydgoski ZUS wypłaca 114 świadczeń honorowych, natomiast toruński ZUS wypłaca ich 112. Jedną z najstarszych beneficjentek honorowej premii, wypłacanej przez oddział ZUS w Toruniu, ma 109 lat i obecnie mieszka

w Gdańsku. Do końca grudnia wysokość jej świadczenia wynosiła 3 308,33 zł brutto, jednak od stycznia kwota ta została podwyższona o 2 937,80 zł brutto. Najstarszy mężczyzna w regionie ma 104 lata i mieszka w Bydgoszczy. Jego obecne świadczenie wynoszące 4294,67 zł brutto zostanie zwiększone o 1951,46 zł brutto.

Kiedy przyznawane jest świadczenie honorowe z urzędu, a kiedy na wniosek?

Osoby, które ukończyły 100 lat, posiadają obywatelstwo polskie oraz mają prawo do emerytury lub renty, otrzymują świadczenie honorowe z urzędu. Oznacza to, że nie muszą składać w tej sprawie wniosku. Decyzję o przyznaniu świadcze-

nia honorowego stulatkę otrzyma z odpowiedniego organu emerytalnego lub rentowego, takiego jak ZUS, KRUS, Wojskowe Biuro Emerytalne, Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA czy Biuro Emerytalne Służby Więziennej. W sytuacji, gdy jedna osoba ma prawo do świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych przez dwa różne organy, świadczenie honorowe przyzna i będzie wypłacał ZUS.

Natomiast osoby, które nie mają prawa do świadczenia emerytalnego lub rentowego, o którym mowa w ustawie o świadczeniu honorowym, ale posiadają obywatelstwo polskie, ukończyły 100 lat oraz miały centrum interesów osobistych lub gospodarczych w Polsce przez co najmniej 10 lat po ukończeniu 16. roku życia, zobowiązane są do złożenia wniosku, jeśli chcą uzyskać prawo świadczenia honorowego. W takiej sytuacji ZUS przyzna 100-latkowi należne świadczenie od miesiąca, w którym złożony zostanie wniosek. Formularz wniosku o świadczenie honorowe (ESH) można znaleźć na stronie internetowej zus.pl oraz w każdej placówce Zakładu.

(red), fot. ZUS

Region

Nowe składki na ubezpieczenia społeczne

Nowy rok przyniósł zmiany dla przedsiębiorców. W związku ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia oraz prognozowanym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem, w 2025 roku zwiększyły się także składki na ubezpieczenia społeczne.

Przedsiębiorca, który nie korzysta z ulg w opłaceniu składek, zobowiązany jest do opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne od podstawy, która nie może być niższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia. W 2025 roku kwota ta wynosi 8673 zł, co oznacza, że dla osób prowadzących działalność gospodarczą, które nie korzystają z żadnych ulg, minimalna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wyniesie 5203,80 zł (60% z 8673 zł). W związku z tym składka na ubezpieczenia społeczne z dobrowolnym chorobowym, którą przedsiębiorca będzie musiał opłacić w 2025 roku, wraz ze składką na Fundusz Pracy, wy-

niesie **1773,96 zł**. To o 173,64 zł więcej niż w roku 2024 – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Deklarując minimalną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy za okres styczeń-grudzień 2025 r., składki kształtują się następująco: 1 015,78 zł – na ubezpieczenie emerytalne (19,52%); 416,30 zł – na ubezpieczenie rentowe (8%); 127,49 zł – na ubezpieczenie chorobowe (2,45%); 86,90 zł – na ubezpieczenie wypadkowe (1,67%) – wysokość tej składki obowiązuje do 31 marca 2025 r.; 127,49 zł – na Fundusz Pracy (2,45%). Łącznie daje to kwotę 1

773,96 zł (bez składki na ubezpieczenie zdrowotne).

Preferencyjne składki

Przedsiębiorca, który opłaca preferencyjne składki na ubezpieczenia społeczne, oblicza je od podstawy, która nie może być niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia. W 2025 roku minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 4666 zł, co oznacza, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nie może być niższa niż 1399,80 zł. W związku z tym składki na ubezpieczenia społeczne, w tym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe (z wyłączeniem ubezpieczenia zdrowotnego), wyniosą **442,90 zł**, co stanowi wzrost

o 34,74 zł w porównaniu do dotychczasowej kwoty.

Składki na ubezpieczenia społeczne w 2025 roku nie mogą być niższe od następujących kwot: 273,24 zł – na ubezpieczenie emerytalne (19,52%); 111,98 zł – na ubezpieczenie rentowe (8%); 34,30 zł – na ubezpieczenie chorobowe (2,45%); 23,38 zł – na ubezpieczenie wypadkowe (1,67%) – wysokość tej składki obowiązuje do 31 marca 2025 r. Łącznie wynoszą one 442,90 zł (bez składki na ubezpieczenie zdrowotne).

Mały ZUS plus

Osoby prowadzące działalność gospodarczą na mniejszą skalę, które korzystają z ulgi „mały ZUS plus”, opłacają

składki na ubezpieczenia społeczne od wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu z poprzedniego roku kalendarzowego. Podstawa wymiaru tych składek nie może być niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia ani wyższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. W 2025 roku oznacza to, że podstawa wymiaru składek musi mieścić się w przedziale od 1399,80 zł do 5203,80 zł.

Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2025 wynosi 260 190 zł.

(red)

Uczniowie „Chełmickiego” tańczyli do białego rana

RYPIN ▶ W sobotni wieczór 11 stycznia odbyła się długo wyczekiwana studniówka uczniów Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie. Uroczystość miała miejsce w eleganckiej Sali Kryształowej w Starorypinie, która tego wieczoru zamieniła się w miejsce pełne blasku, radości i niezapomnianych chwil

Studniówkę oficjalnie otworzyła dyrektorka szkoły Karolina Trzcińska, która w swoim przemówieniu wyraziła gratulacje i życzenia sukcesów zarówno na nadchodzącej maturze, jak i w dalszym życiu zawodowym uczniów. Do życzeń dołączył

także Krzysztof Szalkowski, członek Zarządu Powiatu w Rypinie, który podkreślił znaczenie tego wyjątkowego wydarzenia, przypominając maturzystom, jak ważny jest nadchodzący egzamin, ale także czerpanie radości z każdej chwili ich mł-

dzieńczej drogi.

Po części oficjalnej nadszedł czas na wspólne świętowanie. Uczniowie w pięknych kreacjach i nienagannych fryzurach, a także ich nauczyciele i zaproszeni goście, rozpoczęli zabawę. Elegancki, lecz rado-

sną nastroj panował przez całą noc, a uśmiechy uczestników studniówki nie zniknęły ani na chwilę. Wieczór pełen wspólnych wspomnień, radości i tańca trwał do samego rana, a dla maturzystów Zespołu Szkół nr 3 w Rypinie ta noc była nie

tylko początkiem odliczania do egzaminu, ale także niezapomnianym przeżyciem, które pozostanie w ich pamięci przez wiele lat.

(AdWo)
fot. nadesłane

Noc pełna wspomnień

GMINA ROGOWO ➤ W sobotę 18 stycznia uczniowie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu mieli okazję przeżyć niezapomnianą noc – studniówkę, która odbyła się w przepięknym Magnoliowym Dworze w Dąbrowce

Uroczystość zgromadziła maturzystów z różnych kierunków kształcenia, w tym technikum architektury krajobrazu, weterynarii, mechanizacji rolnictwa oraz inżynierii środowiska. Wydarzenie rozpoczęło się od serdecznych życzeń pomysłności na nadchodzący egzamin dojrzałości, które złożył dyrektor szkoły Radosław Wiśniewski.

– Dziękuję wam za wszystkie lata nauki, zaangażowanie oraz wkład w rozwój naszej szkoły, która ma tak piękną tradycję. Przed wami teraz czas matury, życzę wam powodzenia i spełnienia marzeń – mówił w swoim wystąpieniu dyrektor. Odczytany został również list ministra rolnictwa i rozwoju wsi Czesława Siekierskiego. Wśród uczniów

panowała radosna atmosfera, pełna wzruszeń i ekscytacji związanej z nadchodzącym zakończeniem etapu nauki w szkole. Młodzież bawiła się przy dźwiękach muzyki, a parkiet przez całą noc nie pustoszał.

Tańce, śmiech i wspólne chwile w gronie przyjaciół tworzyły niezatarte wspomnienia, które będą towarzyszyć mato-

rzystom przez całe życie. Studniówka w Magnoliowym Dworze była także okazją do integracji młodzieży z różnych klas i kierunków, co sprzyjało budowaniu jeszcze silniejszych więzi i przyjaźni. Elegancka sceneria, wyśmienite jedzenie oraz profesjonalna obsługa dodały uroku tej wyjątkowej nocy.

Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Zie-

mi Dobrzyńskiej w Nadrożu, z tak bogatą tradycją i pasją do kształcenia młodych ludzi w dziedzinach związanych z rolnictwem na pewno pozostanie w pamięci tegorocznych maturzystów jako szkoła, która nie tylko wychowała ich na przyszłych profesjonalistów, ale także umożliwiła przeżycie wielu niezapomnianych chwil.

(AdWo), fot. nadesłane

Świąteczny koncert chóru Belcanto

WYDARZENIE ▶ Istniejący od prawie 40 lat Chór Belcanto uświetnia swoimi występami uroczystości religijne i patriotyczne, wnosząc niemały wkład w promocję Rypina. Ostatni koncert formacji miał miejsce w sobotę 18 stycznia

Chór Belcanto zaprezentował się w świątecznym koncercie składającym się z dwóch części na scenie Rypińskiego Domu Kultury. W pierwszej artyści zaśpiewali najpiękniejsze polskie kolędy i pastorałki, natomiast druga miała charakter rozrywkowy. Pojawiły się w niej min.: aria Skołuby „Ten zegar stary” ze „Strasznego dworu” Stanisława Moniuszki, „Martwe morze” Budki Suflera, „Cyt cyt” zespołu Mazowsze i „O to chodzi” z repertuaru Eleni.

Koncert zapowiedzieli prezeska chóru Barbara Górecka i Wawrzyniec Turowski, Dyrygował Stefan Dąbrowski, który również utwory opracował.

– Dzięki wspaniałemu koncertowi Chóru Belcanto mogliśmy na nowo poczuć atmosferę pełną wzruszeń, radości i piękna. Najpiękniejsze kolędy i utwory świąteczne w wykonaniu artystów dostarczyły nam niezapomnianych wrażeń i przypomina-

ły, jak ważne są chwile spędzane razem przy muzyce. Serdeczne podziękowania dla Chóru Belcanto za to, że swoim talentem

i pasją poruszyli serca mieszkańców Rypina. Dziękuję również wszystkim, którzy byli z nami i wspólnie celebrowali te wyjąt-

kowe chwile. Niech wspomnienie tego wieczoru towarzyszy nam przez cały rok – powiedział burmistrz Paweł Grzybowski.

Chór Belcanto powstał w październiku 1987 roku z inicjatywy Haliny Świdzińskiej. Od wielu lat jego dyrygentem jest Stefan Dąbrowski. Prezesem chóru do 2004 roku był Józef Pełczyński, następnie Marek Winiarski, a obecnie funkcję tę pełni Barbara Górecka. Od momentu powstania chór jest czterogłosowy. Formacja występuje nie tylko w Rypinie. Uczestniczyła m.in. w takich wydarzeniach jak: Ogólnopolski Przegląd Chórów Nauczycielskich, Festiwalach Kolęd i Pastorałek w Ciechanowie, koncerty w Sanktuarium Matki Boskiej Ostrobramskiej i w kościele Św. Ducha w Wilnie oraz występy na dożynkach wojewódzkich i diecezjalnych, podczas inauguracji roku akademickiego WSHE we Włocławku i w Ośrodku Chopińskim w Szafarni.

(jd)

fot. UM Rypin

Wspaniała zabawa i niezapomniane wrażenia

GMINA RYPIN ▶ W piątek 17 stycznia remiza w Kowalkach zamieniła się w kolorowy świat pełen bajkowych postaci, radosnych tańców i kreatywnych zabaw

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Karnawałowy bal przebierańców, który odbył się w tym dniu, był wyjątkowym wydarzeniem, w którym uczestniczyły dzieci z całej okolicy. Za organizację tej niezapomnianej imprezy odpowiedzialne były m.in. członkinie miejscowego KGW, które postarały się o każdy detal, by stworzyć niezapomnianą atmosferę. Dzieci, które przybyły na bal, wcieliły się w bohaterów swoich ulubionych historii – od super-

bohaterów po postaciach z klasycznych baśni. Wyjątkowe kostiumy, które zachwyciły swoją pomysłowością, dopełniały klimat tego karnawałowego wydarzenia.

Animatorki zadbały o dobrą zabawę – przygotowały dla maluchów mnóstwo atrakcji, gier i konkursów, które wywoływały salwy śmiechu i radości. Nie zapomniano także o słodkich przysmakach – każde dziecko mogło skosztować przygotowanych na

tę okazję łakoci, które cieszyły nie tylko podniebienie, ale także były prawdziwą uczcą dla oka. A wszystko to odbywało się w atmosferze radości i śmiechu, co sprawiło, że bal na długo pozostanie w pamięci uczestników.

– Dziękujemy dzieciom, które w pięknych, kreatywnych strojach rozświetliły naszą salę i dodały jej bajkowego charakteru. Cieszymy się, że mogliśmy zorganizować dla Was tak wspaniałą

zabawę, pełną tańców, gier i konkursów. Ogromne podziękowania kierujemy również do animatorek, które zadbały o to, by każda chwila spędzona na balu była pełna radości i entuzjazmu. Chciałabym także wyrazić wdzięczność za pomoc i wsparcie naszej Radzie Sołeckiej oraz Sołtysowi Sołectwa Kowalki. Bez waszego zaangażowania to wydarzenie nie mogłoby się odbyć – mówi Paulina Wysocka, przewod-

nicząca KGW w Kowalkach.

Organizatorzy zadbali o to, by całe wydarzenie miało wyjątkowy, rodzinny charakter, który w pełni oddał ducha karnawałowej zabawy. Dzieci mogły poczuć się jak bohaterowie swoich ulubionych filmów i bajek, spędzając czas w towarzystwie rówieśników, w ciepłej i serdecznej atmosferze.

Tekst i fot. (AdWo)

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Druga połowa stycznia przyniesie Koziorożcom szansę na uporządkowanie spraw zawodowych i osobistych. W pracy czeka Cię intensywny okres, pełen wyzwań, ale także możliwości rozwoju. Bądź otwarty na nowe propozycje, szczególnie w drugiej części miesiąca, kiedy pojawią się okazje do awansu lub zmian. W życiu osobistym warto poświęcić więcej uwagi bliskim – niektóre relacje wymagają delikatności i zrozumienia. W sprawach zdrowotnych pamiętaj o równowadze – odpoczynek będzie kluczem do sukcesu w nadchodzących dniach.

WODNIK 20.01-18.02

Wodniki mogą liczyć na okres twórczego rozwoju i nowych wyzwań zawodowych. Twoje innowacyjne pomysły przyciągną uwagę, co otworzy drzwi do ciekawych możliwości. W relacjach osobistych warto zadbać o balans – chociaż możesz pragnąć większej niezależności, pamiętaj, by nie zaniedbać bliskich. Znalezienie czasu na odpoczynek i relaks pomoże Ci utrzymać harmonię i energię na nadchodzące dni.

RYBY 19.02-20.03

Dla Ryb nadchodzi okres introspekcji i poszukiwania równowagi. W drugiej połowie stycznia będziesz skłonny do refleksji nad swoimi pragnieniami i celami. W pracy pojawią się okazje, które pozwolą Ci wykazać się kreatywnością, jednak ważne będzie, abyś zachował ostrożność w podejmowaniu decyzji. W życiu osobistym kluczowa stanie się szczerość w relacjach – otwarte rozmowy pomogą w rozwiązywaniu wszelkich nieporozumień. Pamiętaj o zadbaniu o siebie, aby utrzymać wewnętrzną harmonię.

BARAN 21.03-20.04

Druga połowa stycznia to czas intensywnego działania dla Baranów. W pracy możesz liczyć na duże wyzwania, które pozwolą Ci udowodnić swoją wartość. Będziesz miał okazję pokazać inicjatywę i zdolności przywódcze, ale pamiętaj, aby nie pędzić zbyt szybko – dokładność będzie kluczowa. W życiu osobistym warto zwrócić uwagę na potrzeby bliskich, szczególnie jeśli czujesz, że coś zostało zaniedbane. Zadbaj o równowagę między pracą a odpoczynkiem, by nie stracić energii.

BYK 21.04-21.05

Byki mogą liczyć na okres stabilizacji i koncentracji na swoich celach. W pracy pojawią się szanse na poprawę sytuacji zawodowej, jednak ważne będzie, by działać z cierpliwością i dokładnością. Twoje starania przyniosą efekty, ale kluczowa będzie konsekwencja. W relacjach osobistych warto zadbać o bliskich, pokazując im swoje wsparcie i zrozumienie. Zwróć uwagę na równowagę między obowiązkami a chwilami dla siebie – odpoczynek doda Ci sił do dalszego działania.

BLIŹNIĘTA 22.05-20.06

W drugiej połowie stycznia Bliźnięta poczują przyływ energii i chęci do działania. W pracy możesz liczyć na nowe wyzwania, które pozwolą Ci wykorzystać swoje umiejętności komunikacyjne i kreatywność. Ważne będzie, aby nie tracić koncentracji i nie dać się rozproszyć. W relacjach osobistych pojawią się okazje do pogłębienia więzi z bliskimi – szczere rozmowy będą kluczem do zrozumienia i harmonii. Zachowaj równowagę, dbając o czas zarówno dla siebie, jak i dla innych.

RAK 21.06-22.07

Druga połowa stycznia to czas, w którym Raki poczną silną potrzebę zadbania o swoje bezpieczeństwo emocjonalne i materialne. W pracy skup się na stabilizacji i budowaniu długofalowych fundamentów. Twoje wysiłki zostaną docenione, choć efekty mogą pojawić się nieco później. W relacjach osobistych warto poświęcić więcej czasu na zbliżenie się do bliskich – ich wsparcie będzie Ci teraz bardzo potrzebne. Pamiętaj, by znaleźć przestrzeń na odpoczynek, by nie przeładować się obowiązkami.

LEW 23.07-22.08

Lwy będą pełne energii i gotowe do podjęcia nowych wyzwań. W pracy pojawią się okazje do wykazania się liderstwem, a Twoja pewność siebie pomoże Ci przyciągnąć uwagę ważnych osób. To dobry moment, by skupić się na swoich ambicjach i dążyć do realizacji celów. W relacjach osobistych warto poświęcić czas bliskim, szczególnie tym, którzy potrzebują Twojego wsparcia. Pamiętaj, by znaleźć równowagę między intensywnym działaniem a chwilami odpoczynku, które pozwolą Ci zachować energię.

PANNA 23.08-22.09

Panny będą mogły skoncentrować się na poprawie swojego życia zawodowego i osobistego. W pracy warto skupić się na szczegółach, bo Twoja dokładność i skrupulatność przyniosą wymierne efekty. To również dobry moment na reorganizację swoich planów, aby bardziej efektywnie dążyć do celu. W relacjach osobistych pojawią się okazje do wzmocnienia więzi z bliskimi, a Twoje wsparcie i troska będą dla nich cenne. Pamiętaj, by nie zaniedbywać siebie i znaleźć czas na relaks.

WAGA 23.09-23.10

Druga połowa stycznia przyniesie Wadze czas na refleksję i podejmowanie ważnych decyzji. W pracy pojawią się okazje do wprowadzenia zmian, które mogą poprawić Twoją sytuację zawodową, ale ważne będzie, by podejść do nich z rozwagą i cierpliwością. W życiu osobistym warto zadbać o równowagę – Twoja potrzeba harmonii będzie szczególnie silna, dlatego poświęć więcej czasu bliskim i zacieśniaj relacje. Zadbaj o swój spokój wewnętrzny, by zachować energię na nadchodzące dni.

SKORPION 24.10-21.11

W pracy możesz napotkać wyzwania, które zmuszą Cię do wykazania się swoją determinacją i siłą woli. Nie bój się stawić czoła trudnym sytuacjom – Twoja zdolność do koncentracji i rozwiązywania problemów będzie kluczowa. W relacjach osobistych warto postawić na szczerość i otwartość, by uniknąć nieporozumień. Pamiętaj, by znaleźć czas na odpoczynek i regenerację sił, bo tylko w ten sposób utrzymasz równowagę.

STRZELEC 22.11-21.12

W drugiej połowie stycznia Strzelce będą pełne energii i gotowe do działania. To idealny moment, by skoncentrować się na nowych projektach zawodowych, które otworzą przed Tobą interesujące perspektywy. Twoja entuzjastyczna postawa przyciągnie uwagę, ale pamiętaj, by zachować ostrożność i nie pędzić za wszystkim naraz. W życiu osobistym warto poświęcić więcej czasu na pielęgnowanie relacji z bliskimi – ich wsparcie będzie teraz nieocenione. Znajdź równowagę, by nie stracić energii w natłoku obowiązków.

PRZEPIS TYGODNIA

CIASTO PIERNIKOWE

Składniki:

- maślanka 125 ml,
- jajka 2 szt,
- roztopione masło 125 ml,
- cukier wanilinowy 16g,
- cukier kryształ 150 g,
- mąka pszenna typ 500 250 g,
- kakao ciemne 1 łyżka,
- przyprawa do piernika 1 opakowanie,
- cynamon 2 łyżeczki,
- kawa mielona 1 łyżeczka,
- soda oczyszczona 1 łyżeczka,
- rodzynki sułtańskie ½ szklanki

Na zdjęciu od lewej Weronika Rokoszevska i Amelia Celmer, uczennice Branżowej Szkoły I stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu.

Sposób wykonania

Piekarnik nagrzać do 180 stopni C. Formę do ciasta wyłożyć papierem do pieczenia. Połączyć ze sobą mokre składniki- maślankę, jajka, masło. Do mokrych składników dodać cukier, wymieszać. Mąkę i sodę przesiać przez sito. Dodać do mokrych składników. Dodać przyprawy i kawę. Całość dokładnie wymieszać. Na koniec dodać rodzynki. Ciasto przełożyć do przygotowanej blaszki. Piec około 50 minut do suchego patyczka. Po upieczeniu wystudzić, polać przygotowaną polewą.

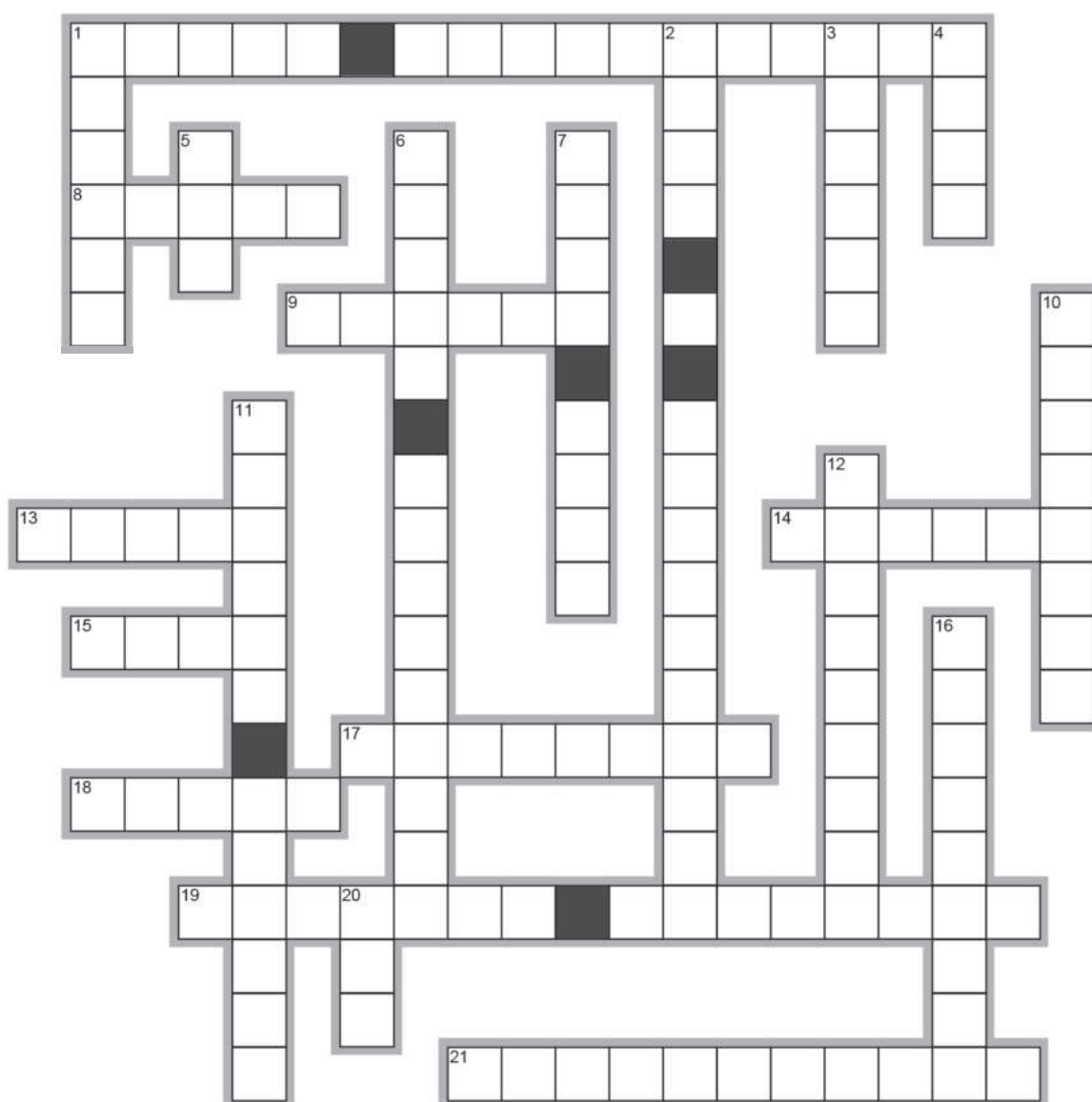
Smacznego!

SUDOKU

3				8	1			
					3		8	7
1		7		5			6	
5		2						
	4			3			5	
						7		2
	7			2		3		9
4	2		3					
			9	6				4

4		1	9	8			7	
		3	6				2	
	2	6		7	3			1
			1	3	6			7
			2		5			
1			7	4	8			
7			3	2		8	6	
	3				4	7		
	4			1	7	5		2

Krzyżówka Panoramiczna

Pytania

Horyzontalnie

- O której wojnie traktuje „Wojna i pokój” Lwa Tołstoja?
- W jakim kraju wynaleziono papier?
- W jakim kraju znajduje się zamek Neuschwanstein, inspiracja dla zamku Disneya?
- Miasto, które jest stolicą Szwajcarii
- Największa pustynia świata, której powierzchnia jest większa niż powierzchnia Europy
- Największa wyspa na Morzu Karaibskim
- Najstarsza nieprzerwanie istniejąca stolica na świecie
- Który rejon świata jest nazywany „Dachem Świata”?
- Kto napisał „Mistrza i Małgorzatę”?
- Który grecki filozof uczył Aleksandra Wielkiego?

Wertykalnie

- W którym kraju zlokalizowany jest wulkan Etna?
- Najstarszy znany tekst literacki, pochodzący z Mezopotamii
- Pierwiastek chemiczny oznaczony symbolem Ag
- Na jakim kontynencie znajduje się najwyższy szczyt Ziemi, Mount Everest?
- Jak nazywa się najdłuższa rzeka na świecie, która przepływa przez Egipt?
- Najdłuższy tunel drogowy na świecie, który przebiega przez Alpy
- Największe miasto Stanów Zjednoczonych pod względem liczby ludności
- Słynny grecki filozof, który powiedział „Poznaj samego siebie”
- Który znany wynalazca stworzył pierwszą elektryczną żarówkę?
- W jakim mieście znajduje się słynna katedra Sagrada Família?
- Najstarsza znana cywilizacja na ziemi, która powstała w dolinie rzeki Tygrys i Eufrat
- Jaki chemiczny pierwiastek jest najlżejszym gazem szlachetnym?

Nazywali ją opiekunką śladów polskości we Włoszech

POSTAĆ ▶ Każdy człowiek ma w sobie instynkt prawdy, dobra, piękna. Muszą pojawić się okoliczności stymulujące rozbudzenie, np. dzieło sztuki, przełomowa sytuacja życiowa, spotkanie z interesującym człowiekiem i bywają takie biografie, które dodają splendoru miejscu, w którym się mieszka, żyje, gdyż ludzie tworzą klimat

Dla ówczesnego Ośrodka Kultury Dobrzyńskiej im. Jerzego Pietrkiewicza Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie właśnie dorobek wybitnych osób związanych z Rypinem, regionem, inspirowały do honorowania Nagrodą im. Ks. Czesława Lissowskiego, wybitnego kapłana, niespożytej energii społecznika, pedagoga, historyka – regionalisty.

– Laureatka IV edycji kategorii „specjalna” Maria Gratkowska – Scarlini – prezes Polsko-Włoskiego Stowarzyszenia Kulturalnego w Toskanii oraz wiceprezes Związku Polaków we Włoszech odeszła do Boga 6 stycznia br. we Florencji, w której mieszkała kilkadziesiąt lat. Jej profesjonalizm w życiu zawodowym, społecznym, sportowym, zasługuje na szacunek, pamięć współczesnych i potomnych – przekonuje Zenobia Rogowska z rypińskiego stowarzyszenia Civitas Christiana.

Przjrzyjmy się jej biografii

Pochodziła z patriotycznej rodziny, związanej z Warszawą, a następnie z Rypinem. Dziadek Ignacy Gratkowski (1880-1942) to adwokat, działacz PSL „Wyzwolenie”, radny, społecznik, wydawca, redaktor gazet. Ojciec Jan Gratkowski (1906-1942) był księgarzem, drukarzem, żołnierzem AK. Został rozstrzelany podczas publicznej egzekucji w lasach Magdalenki.

Mała Marysia Gratkowska przeżywała koszmar II wojny światowej, mieszkając w pobliżu getta żydowskiego, czas Powstania War-

szawskiego, widziała egzekucje całych rodzin. Osobiście doświadczyła też zranienia w płomieniach barykady, uciekając z rodziną z szeregow Polaków gnanych przez Niemców do Pruszkowa. Była wychowanką szkoły Sióstr Urszulanek we Włocławku, maturzystką w Toruniu. Została prawnikiem po ukończeniu Katedry Postępowania Karnego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie również trenowała siatkówkę.

Jej zdolność, skuteczny wysiłek fizyczny, uczyniły p. Marię reprezentantką polskich akademikzek w Wiedniu i zaowocowały wzajemną miłością do „najukochańszego męża” Alvaro Scarliniego. Dalsze konsekwencje to małżeństwo zawarte w kościele Świętej Trójcy w Rypinie, wyjazd także z mamą Ireną do Włoch, zamieszkanie we Florencji, trenowanie pod okiem męża w Klubie Unione Italiana Sport Popolare, zakończony odznaczeniem – brązowym medalem „Za Zasługi dla Sportu Włoskiego”, jazda rowerem, pływanie dla przyjemności, dobrej kondycji, ale przede wszystkim podjęta praca zawodowa we włoskim koncernie ENI.

W latach 90-tych ub. stulecia utraciła ukochane osoby, oddała się pracy społecznej, zarządzając jako prezes od chwili rejestracji tj. od 1997 r. Polsko-Włoskiemu Stowarzyszeniu Kulturalnemu w Toskanii (Associazione Culturole Italo – Polacca In Toscana) oraz wice-

prezesując Związkowi Polaków we Włoszech, sprawując nadzór nad upowszechnianiem polskiej kultury i oświaty, za co została uhonorowana w ambasadzie RP w Rzymie (9. XI. 2015 r.), przez prezydenta Andrzeja Dudę Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP.

Florencja, Italia, Polska i Rypin są wdzięczne Marii Gratkowskiej – Scarlini za to, że nie zrażając się trudnościami, przywołując powiedzenie Melchiora Wańkowicza: „Wyobraźnia zwykle wyprzedza zdarzenia, ale kiedy zdarzenia ruszą, wyobraźnia nie może nadążyć”, ogarniała szerokie spektrum spraw polonijnych i naszego miasta.

Podczas stanu wojennego mąż Marii Alvaro Scarlini zorganizował i przywiózł dary dla rypińskiego szpitala, a tir z żywnością, ubraniami otrzymały parafie w Rypinie, Warszawie i Lesznie.

Maria Gratkowska Scarlini była tłumaczką w sądach, różnych instytucjach Florencji. Na potrzeby polskich pielgrzymów, turystów tłumaczyła w wydawnictwie E.B. Benechii albumy o sankturiach maryjnych, zabytkowych miastach Europy. Opiekowała się grobami zasłużonych Polaków, włoską młodzieżą podróżującą po Polsce, organizowała konferencje, odczyty, patriotyczne uroczystości upamiętniające 3 maja, Dzień Niepodległości, koncerty artystów polskich integrujące środowisko polonijne, także podczas spotkań bożonarodzeniowych.

Przyczyniła się do utrwalenia w kamieniu pamięci wybitnych Polaków, osób na odsłoniętych tablicach, m. in. w 75. rocznicę śmierci Władysława Reymonta – noblisty, który część „Chłopów” pisał w domu Julii i Zofii Niemiera, zamieszkałych przy placu M. D. Aneglio 9 – cioć p. Marii.

Warto dodać, że te panie zbierały ludowe piosenki z okolic pobliskiemu Rypinowi Suminie, podczas wakacyjnych przyjazdów do Polski. Włosi, Florencja mogą też być wdzięczni Marii Gratkowskiej – Scarlini za upamiętnienie kamienią tablicą Antoniego Carazzi, wielkiego architekta włoskiego, który również zaprojektował w Polsce, m. in. budynki Teatru Wielkiego, pałacu Staszica, Polskiej Akademii Nauk.

Publikowała artykuły poświęcone m. in. Stanisławowi Brzozowskiemu, filozofowi i pisarzowi (1878-1911), krytykowi teatralnemu i literackiemu, wyremontowała jego opuszczony grób we Florencji, w jej optyce zainteresowań była też działalność ostatniego konsula we Florencji przed 1939 r. Karola Paszkowskiego, tłumacząc jego dziennik z wpisami wybitnych postaci, bywalców florenckiej kawiarni artystycznej.

W 2001 r. była delegatką Światowego Zjazdu Polonii w Warszawie, Puławach, Krakowie. Była osobą niesłychanej inwencji, energii i..., konsekwencji w realizacji zadań, pomysłów.

To wszystko stało się przyczyną do uhonorowania Marii Gratkowskiej – Scarlini przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” z działającym Ośrodkiem Kultury Dobrzyńskiej im. Jerzego Pietrkiewicza w Rypinie Nagrodą Specjalną za „Krzewienie polskości we Włoszech i odnajdywanie w kulturze polskiej oraz regionalnej ciągłych inspiracji do działania w środowisku Polonii”.

Materialną formą nagrody był piękny witraż wykonany w pracowni E. A. Bednarskich, przedstawiający Cudowną Panienkę ze Skępego oraz grawerowany dyplom, bukiet kwiatów. Organizatorzy zadbał o stosowną oprawę duchową, merytoryczną i towarzyszącą oczekiwaniemu gościowi. Uroczystość rozpoczęła się w kościele Świętej Trójcy, mszą św. pod przewodnictwem ks. prał. Tadeusza Zabornego z oprawą wokalną chóru nauczycielskiego „Belcanto”. Część oficjalna miała miejsce w auli Parafii Świętego Stanisława Kostki w Rypinie, która pomieściła ok. 200 osób, w tym: posła na Sejm RP, władze samorządowe i administracyjne Rypina, Lipna, kilku gmin, rodzinę laureatki z Poznania, Rypina, władze Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”, duchowieństwo, naukowców, historyków-regionalistów, dyrektorów placówek oświaty, kultury, prezesów różnych stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, ruchów parafialnych.

Po powitaniach, prywatnych rozmowach w kuluarach przy napojach, ciasteczkach, animatorka uroczystości Zenobia Rogowska,

przewodnicząca zarządu Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie, powitała oficjalnie gości, zapowiadając przebieg spotkania, które rozpoczęło się wystąpieniem prezesa zarządu Stowarzyszenia Gmin Ziemi Dobrzyńskiej Ryszarda Bartoszewskiego, zatytułowanym „Zaproszenie na Ziemię Dobrzyńską”. O idei ubiegłych edycji Nagrody im. Ks. Czesława Lissowskiego opowiedziała Z. Rogowska, prezentacji laureatki dokonał ks. Marek Smogorzewski, członek Rady Krajowej „Wspólnota Polska”, jednocześnie proboszcz Parafii Świętego Stanisława Kostki, nagrodę wręczył przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Toruniu Kazimierz Jaworski. Po czym nastąpiło wydarzenie intelektualne, kulturotwórcze, bo tak można określić słowa wyrażone przez laureatkę Marię Gratkowską-Scarlini, a wdzięczni liczni goście honorowali ją listami gratulacyjnymi: m. in. prezes Wspólnoty Polskiej prof. Andrzej Stelmachowski, dyrektor Domu Polonii w Puławach dr Grzegorz Russak, wiązankami kwiatów, pozycjami Instytutu Wydawniczego PAX, książkami o regionie – Ziemi Dobrzyńskiej.

Uroczystości towarzyszył kiermasz prac rzeźbiarskich Stanisława Kuźmińskiego, były też do nabycia płyty CD „Ballady dobzyńskie” i książki o Jerzym Pietrkiewiczu, tym który naszą historyczną Ziemię Dobrzyńską wpisał w literaturę europejską.

Na wniosek Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie ówczesne władze, burmistrz Rypina Stefan Borowski i przewodnicząca Rady Miasta Rypin Daniela Kędziorska, przyznały Marii Gratkowskiej – Scarlini tytuł „Honorowy Obywatel Miasta Rypina”, podczas Dni Rypina 24 czerwca 2002 r.

– W dniu 11 stycznia br. o godz. 12:00 ks. prał. Tadeusz Zaborny odprawił, na prośbę rodziny, mszę św. z homilią nt. życia, zasług Marii Gratkowskiej – Scarlini, która będąc mieszkanką jednego z najpiękniejszych miast świata, serce zostawiła w Rypinie. Niech spoczywa w Bogu – podsumowuje Z. Rogowska.

(ak), fot. nadesłane

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Świadczenie honorowe dla stulatków

1 stycznia 2025 r. weszła w życie ustawa gwarantująca stulatkom świadczenie honorowe. I tak wszystkie osoby uprawnione do świadczenia na dzień 1 stycznia br. otrzymają je w kwocie 6243,13 zł. Co ważne, kwota ta będzie waloryzowana corocznie 1 marca na takich samych zasadach jak emerytury i renty. Świadczenie honorowe jest przyznawane z urzędu, co oznacza, że aby je otrzymywać nie trzeba składać żadnego wniosku.

Renta wdowia i kryteria dochodowe

Z początkiem 2025 roku rozpoczął się nabór wniosków o nowe świadczenie, jakim jest renta wdowia. Przyjmowaniem i obsługą wniosków zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wpłata świadczeń rozpocznie się 1 lipca 2025 r. 1 stycznia 2025 roku przyniósł także wzrost kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia z pomocy społecznej. Dzisiaj wynoszą one: 1010 zł dla osoby samotnie gospodarującej (wzrost o 234 zł, czyli o 30 proc.), 823 zł dla osoby w rodzinie (wzrost o 223 zł, czyli o 37 proc.).

Wyższa pensja minimalna

Nowy rok to też wyższa płaca minimalna, która wzrosła z 4300 zł do 4666 zł brutto. To 3510,92 zł na rękę za pracę na pełen etat. Minimalna stawka godzinowa wzrosła natomiast do 30,50 zł brutto – wcześniej było to 28,10 zł.

Wyższe dopłaty do wynagrodzeń osób z niepełnosprawnościami

1 stycznia br. ruszył nabór wniosków o wyższe dopłaty do wynagrodzeń pracowników legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. Wynoszą one odpowiednio: 2760 zł (wcześniej 2400 zł) dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 1550 zł (wcześniej 1350 zł) dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 575 zł (wcześniej 500 zł) dla osób z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Więcej osób skorzysta ze świadczenia wspierającego

W tym roku więcej dorosłych osób z niepełnosprawnościami otrzyma świadczenie wspierające. Pierwszym krokiem jest zgłoszenie się do wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności, który ustala potrzebę wsparcia w skali 70-100 punktów. Po otrzymaniu decyzji wniosek o świadczenie należy złożyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 stycznia br. o świadczenie wspierające mogą ubiegać się osoby, których potrzeba wsparcia została określona na poziomie 78-86 punktów. W ubiegłym roku progiem do otrzymania świadczenia było 86 punktów.

Dodatek dopełniający do renty socjalnej

Początek 2025 roku oznacza wejście w życie ustawy o dodatku dopełniającym w kwocie 2520 zł dla osób mających prawo do renty socjalnej i orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji. Świadczenie to będzie corocznie waloryzowane.

23 stycznia

1510 – Za pośrednictwem posłów króla Węgier Władysława II Jagiellończyka został zawarty pokój w Kamieńcu Podolskim pomiędzy królem Polski Zygmuntem I Starym a hospodarem mołdawskim Bogdanem III.

1920 – Grudziądz został po 147 latach przyłączony do Polski.

1953 – Telewizja Polska rozpoczęła regularne nadawanie programu.

2002 – „Gazeta Wyborcza” opublikowała artykuł ujawniający aferę „łowców skór” w łódzkim pogotowiu ratunkowym.

24 stycznia

1507 – Zygmunt I Stary został koronowany w katedrze na Wawelu na króla Polski.

1925 – Rada Ministrów podjęła uchwałę o wzniesieniu w Warszawie Grobu Nieznanego Żołnierza.

1996 – Premier RP Józef Oleksy podał się do dymisji z powodu tzw. afery Olina.

25 stycznia

1491 – Zwycięstwo wojsk polsko-rusińskich nad Tatarami w bitwie pod Zasławiem.

1919 – Powstały Państwowe Zakłady Graficzne, przekształcone 26 maja 1925 w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych

1930 – Policja zatrzymała Stanisława Cichockiego ps. „Szpicbródka”, udaremniając jednocześnie przygotowywane przez niego włamanie do placówki Banku Polskiego w Częstochowie.

1982 – Sejm PRL zatwierdził dekrety Rady Państwa dotyczące wprowadzenia stanu wojennego.

26 stycznia

1938 – Gen. Tadeusz Kutrzeba określił w przedstawionych marszałkowi Edwardowi Rydzowi-Śmigłemu założeniach planu wojny z Niemcami ich przewagę militarną jako trzykrotną.

1984 – Sejm PRL uchwalił ustawę o prawie prasowym.

1996 – Rząd Józefa Oleksego podał się do dymisji.

27 stycznia

1905 – Wybuchł strajk w Warszawie, początek strajku powszechnego w Królestwie Polskim.

1957 – Odbyło się pierwsze losowanie Toto-Lotka.

2004 – Rząd Leszka Millera przyjął tak zwany plan Hausnera.

28 stycznia

1573 – Podpisano konfederację warszawską – akt polityczny gwarantujący tolerancję religijną.

1576 – Szlachta na zjeździe w Jędrzejowie uznała elekcję Stefana Batorego na króla Polski.

2006 – Podczas wystawy gołębi pocztowych, pod ciężarem nieusuniętego śniegu zawalił się dach jednej z hal Międzynarodowych Targów Katowickich, w wyniku czego zginęło 65 osób, a 170 zostało rannych.

29 stycznia

1831 – Powstanie listopadowe: Sejm powołał Rząd Narodowy.

1913 – Otwarto Teatr Polski w Warszawie.

2010 – Agencja Rozwoju Przemysłu podpisała z włosko-brytyjskim producentem śmigłowców AgustaWestland umowę sprzedaży 87,62% akcji Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik”.

2012 – Otwarto Stadion Narodowy w Warszawie.

30 stycznia

1644 – W bitwie pod Ochmatowem wojska polskie pod wodzą hetmana Stanisława Koniecpolskiego i księcia Jeremiego Wiśniowieckiego pokonały Tatarów pod wodzą Tuhaj-beja.

1771 – Konfederaci barscy zakończyli nieudane oblężenie bronionego przez Rosjan Poznania.

1868 – Spadł meteoryt Pułtusk.

2022 – Odbył się 30. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

31 stycznia

1259 – Trzęsienie ziemi w okolicach Krakowa o sile szacowanej na 4,8 stopni w skali Richtera.

1773 – Z terenów anektowanych w I rozbiórce Polski powstała prowincja Prusy Zachodnie.

1968 – Rozpoczął się proces beatyfikacyjny siostry Faustyny Kowalskiej.

1 lutego

1411 – Zawarto I pokój toruński kończący tzw. wielką wojnę pomiędzy Polską i Litwą a zakonem krzyżackim.

1922 – W Wilnie na inauguracyjnym posiedzeniu zebrał się Sejm Litwy Środkowej.

2005 – W Internecie została opublikowana tzw. Lista Wildsteina, wyniesiona przez dziennikarza Bronisława Wildsteina z Instytutu Pamięci Narodowej, zawierająca nazwiska pracowników peerelowskich służb bezpieczeństwa, ich tajnych współpracowników oraz kandydatów na współpracowników.

2 lutego

1676 – W katedrze wawelskiej zostali koronowani na króla i królową Polski Jan III Sobieski i Maria Kazimiera.

1921 – Polska podpisała układ sojusznicy z Francją.

1996 – Premiera komediodramatu filmowego Nic śmiesznego w reżyserii Marka Koterskiego.

2006 – Przywódcy PiS, Samoobrony RP i LPR podpisali tzw. pakt stabilizacyjny. Ceremonia była transmitowana na żywo wyłącznie przez Telewizję Trwam, w odpowiedzi na co pozostałe media odmówiły uczestnictwa w ponownym podpisaniu paktu, które później dla nich zainscenizowano.

3 lutego

1863 – Powstanie styczniowe: zwycięstwo powstańców w bitwie pod Węgrowem.

1950 – Założono Akademię Medyczną w Białymstoku.

1994 – Po 36 latach zakończono produkcję samochodu dostawczego Nysa.

2014 – Weszła w życie ustawa o zmianach w systemie emerytalnym na mocy której przekazano do ZUS skarbowe papiery wartościowe posiadane przez OFE, a następnie je umorzono.

4 lutego

1339 – W Warszawie przed wysłannikami papieża Benedykta XII rozpoczął się proces kanoniczny, którego stronami były Korona Królestwa Polskiego i zakon krzyżacki.

1454 – Wybuchło powstanie przeciwko krzyżakom, które rozpoczęło wojnę trzynastoletnią.

1863 – Powstanie styczniowe: por. Franciszek Sokołowski uderzył ze swym oddziałem na Rawę Mazowiecką, zdobywając rosyjskie koszary.

1994 – Sejm RP przyjął ustawę o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

5 lutego

1454 – Wojna trzynastoletnia: w Gdańsku wybuchło powstanie przeciwko Krzyżakom.

1668 – Jan Sobieski został hetmanem wielkim koronnym.

1937 – Na wniosek wicepremiera i ministra skarbu Eugeniusza Kwiatkowskiego Sejm RP przyjął plan budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego.

1996 – Włodzimierz Cimoszewicz został premierem RP.

2003 – W karambolu na ówczesnej drodze krajowej nr 2 między Swarzędzem a Paczkowem uszkodzeniu uległo ponad 100 pojazdów; 31 osób zostało rannych, nikt nie zginął.

Książki, dnia 23 stycznia 2025 r.

RG.6722.1.2023
RG.6722.1.2024**OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY KSIĄŻKI****w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych do miejscowych planów
zagospodarowania przestrzennego:**

- dla terenu położonego nad Jeziorem Wielkim w miejscowości Osieczek, gmina Książki,
- dla terenu górnictwa i wydobywania w miejscowości Osieczek, gmina Książki.

Na podstawie art. 17 pkt 11, w związku z art. 8g, 8h, 8i, 8j ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.),

zawiadamiam

o przeprowadzeniu konsultacji społecznych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- dla terenu położonego nad Jeziorem Wielkim w miejscowości Osieczek, gmina Książki,
- dla terenu górnictwa i wydobywania w miejscowości Osieczek, gmina Książki.

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostaną poprzez następujące formy:

- zbieranie uwag,
- spotkanie otwarte,
- prowadzenie punktu konsultacyjnego.

Spotkanie otwarte odbędzie się dnia **6 lutego 2025 r. o godz. 16:00** w Urzędzie Gminy Książki.

Punkt konsultacyjny - dnia **6 lutego 2025 r. w godz. 17:00 – 18:00** w Urzędzie Gminy Książki.

Uwagi należy składać do Wójta Gminy Książki na piśmie w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy, adresu zamieszkania lub siedziby oraz adresu poczty elektronicznej w terminie **do 21 lutego 2025 r.** Ponadto należy wskazać, czy wnioskujący jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Składający uwagę może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi należy składać na formularzu udostępnionym pod adresem: <https://gm-ksiazki.rbip.mojregion.info/1683/564/wzor-formularza-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego.html> oraz w Urzędzie Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, pokój nr 21

Zgodnie z art. 8h ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.) niniejsze ogłoszenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym sporządzanym planem miejscowym lub w siedzibie urzędu, przez udostępnienie na stronie internetowej Urzędu Gminy Książki, na stronie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Książki oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

**w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: dla terenu położonego nad
Jeziorem Wielkim w miejscowości Osieczek, gmina Książki i dla terenu górnictwa
i wydobywania w miejscowości Osieczek, gmina Książki**

Na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2-5 w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zawiadamiam o możliwości zapoznania się z wyłożonymi do publicznego wglądu wyżej wymienionymi projektami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dokumentacją planistyczną i prognozami oddziaływania na środowisko ustaleń tych planów.

Z wyżej wymienionymi dokumentami można zapoznać się w dniach od 23.01.2025 r. do 21.02.2025 r. w siedzibie Urzędu Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, pokój nr 21

Zainteresowani mogą składać uwagi w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w Urzędzie Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, pokój nr 21, w terminie do dnia 14.02.2025 r.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Książki.

Wójt Gminy Książki
/-/ Krzysztof Zieliński

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Na podstawie art. 13 ust. 1 i 2, art. 15 ust. 1 lit. g Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4 maja 2016) informuję, że administratorem danych osobowych jest Urząd Gminy Książki, reprezentowany przez Wójta Gminy Książki.

Bezpieczne ferie

WĄBRZEŹNO ▶ Dzielnicy wąbrzeskiej komendy odbywają szereg spotkań z dziećmi wąbrzeskich szkół z uwagi na ferie zimowe. Celem policjantów jest dotarcie do jak największego grona tych młodszych i starszych oraz przypomnienie podstawowych zasad bezpieczeństwa

20 stycznia w naszym województwie rozpoczęły się ferie zimowe, w myśl zasady: „lepiej zapobiegać niż leczyć” nasi funkcjonariusze spotykają się z uczniami szkół podstawowych, aby poruszyć aspekty bezpiecznej zabawy podczas ferii.

O tym jak zastosować to w praktyce, przekonała się prawie 400-osobowa grupa uczniów Szkół Podstawowych numer 2 i 3 w Wąbrzeźnie, którzy odwiedzili dzielnicowi.

Bezpieczne korzystanie z drogi, zabawa tylko na lodowiskach, bądź sprawdzonych zbiornikach wodnych czy świadome korzystanie z internetu były głównymi tematami spotkań.

Mundurowi przekazali również informację o inauguracji akcji: „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku” i możliwość wzięcia udziału w konkursie plastycznym: „Śnieżny dekalog”.

(red)
fot. KPP

Przed ołtarzem lepiej na łyso

XVIII WIEK ▶ Kiedy patrzymy na obrazy z XVIII wieku, zawsze zauważymy na nich postaci, których głowy zdobiły peruki. Najbardziej podążające za modą damy potrafiły kupować peruki z ozdobami, które ważyły po kilka kilogramów

Moda na peruki miała praktyczną przyczynę. W czasach, gdy ludzie atakowali wszy, a utrzymanie higieny włosów było bardzo trudne, łatwiej było ściąć włosy bardzo krótko i zamaskować to peruką. Droższe peruki wykonywano z ludzkich włosów. Tańszym zamiennikiem był peruk z włosów koni lub kóz.

W 1724 roku Pitro Orsini, biskup miasta Benewent został papieżem Benedyktem XIII. Był on w młodości mnichem, a niedługo później stracił wszystkie włosy, zostając jedynym w XVIII wieku zupełnie łysem papieżem. Dał się poznać także jako krytyk peruk. Jego zdaniem katolicy duchowni nie powinni podążać za modą, ukrywać defektów ciała i odciągać się od sfery duchowej. Papież powo-

ływał się przy tym na słowa św. Pawła, który w liście do Koryntian pisał: „Każdy mąż, który modli się lub prorokuje z nakrytą głową, hańbi swoją głowę”. Peruka była uznana za nakrycie głowy i przez to była zwalczana. Szybko pojawiło się pytanie czy św. Paweł mówił tylko o mężczyznach i co mają począć kobiety? Tu prawo kościelne było już bardziej liberalne.

W trakcie trzech lat swojego pontyfikatu papież Benedykt wydał trzy edykty, w których wspomniano o perukach. Jeśli ksiądz odprawiłby mszę w peruce, groziło mu 15 dni aresztu lub stosowna kara pieniężna. Przepis pozostawał martwy, ponieważ trudno wyobrazić sobie, by papież mógł monitorować każdą parafię. Kolejnym pa-

pieżem został Benedykt XIV. Był uznawany za człowieka oświeconego w porównaniu z poprzednikami. Uznał, że jeśli ksiądz nosi skromną perukę z powodów medycznych, nie robi niczego złego.

Problemy kościoła z perukami rozwiązały się same, ponieważ po rewolucji francuskiej powoli zaczęły wychodzić z mody. Zanim to nastąpiło kolejny z papieży Pius VI uznał, że poprzednicy byli zbyt pruderyjni i sam przywdział perukę oraz pudrował swoje włosy. Po zniknięciu peruk pudrowanie włosów stało się sposobem na ukrywanie mijającego czasu i siwienie. Pudrowano naturalne włosy, a obok białego proszku dodawano także fioletowe lub niebieskie barwniki.

(pw)

XX wiek

Badacze osuwisk

W 1927 roku odbył się zjazd geografów słowiańskich. Jednym z tematów były frany, czyli osuwiska ziemne w okolicy Dobrzynia nad Wisłą.

W latach 20. osuwiska w okolicach Dobrzynia nad Wisłą były częste. Zaobserwowano je 5 i 12 kwietnia, 8 czerwca, 3 i 24 lipca 1925 roku oraz kilka razy w 1926 roku. Najczęściej przyczyną franów były ulewne deszcze. Miejscem osuwiska w tamtym czasie był 750-metrowy odcinek między Górą

Zamkową i parowem koło przystani. Istniały wówczas dwa języki osuwiskowe. W latach 1925-27 geografowie odwiedzali osuwiska w Dobrzyniu 12 razy.

Najbardziej intensywnie osuwiska poruszały się w kwietniu 1926 roku. W ciągu 68 godzin masy ziemi osunęły się o 118 metrów. Zjawisko fra-

nu utrudniało transport drogowy do przystani. Drogi co roku należało przesuwac bardziej na północ. W 1908 roku obok drogi wbito nawet pale, które miały ustabilizować teren, ale w czasie jednego z osuwisk zostały zniszczone.

(pw)

XX wiek

Czynsz i lokatorzy

Relacje na linii właściciel mieszkania - wynajmujący zawsze były trudne. Dziś przyjrzymy się relacji w przedwojennym Kowalewie.

Obecnie powoli nabycie domu lub mieszkania staje się luksusem niedostępnym zwykłym zjadaczom chleba. Wiąże się z zaciąganiem kredytów na kilka dekad. Przed wojną kupno mieszkania było jeszcze mniej prawdopodobne. W latach 20. i szalejącej inflacji polski rząd zamrażał czynsze. Czynsze zmalały i to drastycznie, ale pogorszył się stan kamienic. W latach 30. czynsz obejmował ok. 20% wydatków przeciętnej rodziny robotniczej. To mniej niż dziś w dużych miastach. Obie strony, i kamienicznicy i najemcy wpływali na polityków, czego efektem było dość dobre dla lokatorów prawo.

W 1936 roku w Kowalewie odbyło się doroczne zebranie wla-

ścicieli nieruchomości. Jego prezesem był znany w całym mieście właściciel m.in. hotelu Przybyśzewski. Uważał on, że rząd za bardzo wspiera lokatorów. W Kowalewie jeden z właścicieli kamienicy Iwicki miał nawet umrzeć z głodu, ponieważ nie otrzymywał czynszu od swoich lokatorów. Z dzisiejszego punktu widzenia bardzo kontrowersyjna była decyzja kowalewskich kamieniczników, by nie wynajmować mieszkań Żydom. Ostatni żydowski lokator - Fuks wyprowadził się w 1936 roku. Ogłoszono także bojkot przedsiębiorstw żydowskich. Nie chodziło tu o jakiś czysty antysemityzm rasowy, ale ochronę swoich interesów.

(pw)

XIX wiek

Mechaniczna wyciskarka

Mechaniczna stępa to wynalazek, z którego na przełomie XIX i XX wieku słynęła olejarnia w Wąbrzeźnie.

W XIX wieku najpopularniejszą metodą na wydobycie oleju z rzepaku była stępa – urządzenie znane także pod nazwą moździerz kaszarski. W domach chłopskich w okolicach Wąbrzeźna takie ręczne urządzenie służyło na co dzień do rozgniatacia ziaren zbóż na kaszę. Wyciskanie oleju z rzepaku zdarzało się rzadziej. Wkrótce stępy ręczne zastąpiły te napędzane kieratem, czyli siłą końskich mięśni. W pewnym momencie na naszym terenie pojawiły się pierwsze stępy mechaniczne. Wiemy, że pojawiły się w trzech miejscowościach: Postolinie, Łosinie i... Wąbrzeźnie.

Maszyny napędzała sprężona para wodna. Zanim jednak rzepak trafiał pod stępę, musiał być „zasmażony” w metalowych kotłach. Dopiero taka „papka” nadawała się do wyciskania na stępie.

Olejarnia w Wąbrzeźnie zimną tłoczyła oprócz rzepaku także len. Największe zapotrzebowanie nań było wiosną, ponieważ stosowano go do wypieku wielu smakołyków na Wielkanoc. Olejarnia oprócz produktu końcowego, czyli oleju czerpała zyski także ze sprzedaży makuch, czyli odpadów rzepakowych oraz wykapka – resztek zanieczyszczonego oleju.

(pw)

Starościna brodnicka i golubska

POSTAĆ ▶ Niemały wpływ na Brodnicę i Golub-Dobrzyń wywarła jedna kobieta. Była nią siostra króla polskiego Zygmunta III Wazy – Anna Wazówna. W tym roku obchodzimy 400. rocznicę śmierci księżniczki

Anna Wazówna była córką księżniczki polskiej Katarzyny Jagiellonki i księcia szwedzkiego Jana III Wazy. Młode małżeństwo zostało w Szwecji zamknięte w więzieniu przez brata Jana – Eryka, który koronował się na króla Szwecji. W 1566 roku Katarzyna powiła w więzieniu syna – Zygmunta, późniejszego króla Polski i Szwecji. Sytuacja na tronie szwedzkim się odwróciła. Eryk został osadzony w więzieniu, a zwyczajni książę Jan koronował

się na nowego króla Szwecji. W tym czasie na świecie była już córka Katarzyny – Anna, która urodziła się najprawdopodobniej na zamku w Eskilstuna 17 maja 1568 roku.

Zygmunt i Anna wychowywali się razem. Jednak oboje w innych religiach. Zygmunt został katolikiem, natomiast Anna z czasem przeszła na protestantyzm. W wielu pracach historycznych, szczególnie szwedzkich, przedstawiony został pogląd, iż Anna odeszła od

wiary katolickiej, gdy usłyszała, ukryta za kotarą łóżka, jak jej matka spowiadając się jezuitom, obawia się o kształt świata pozagrobowego.

Annę wielokrotnie próbowano wydać za mąż. Zabiegi takie rozpoczęto już w Szwecji. Wysuwano wielu kandydatów do jej ręki. Dwukrotnie starał się arcyksiążę Maksymilian lub Mateusz w 1576 i 1577 roku, a w 1579 Ernest Habsburgowie. Także próbowano wydać ją za bratanka króla Polski Stefana Batorego (1578). Gdy przebywała w Polsce w 1594 roku kandydatem na męża został wnuk elektora brandenburskiego Jan Jerzy. Jednak wszystkie te plany spełzły na niczym.

W 1586 roku zmarł król Stefan Batory. Na elekcji w 1587 roku wybrano dwóch królów: Zygmunta III Wazę oraz arcyksięcia Maksymiliana Habsburga. W tej sytuacji doszło do konfliktu, którego rozstrzygnięcie nastąpiło dopiero w bitwie pod Byczyną. Maksymilian dostał się do niewoli, a jego zwolennicy musieli emigrować. Na tronie polskim zasiadł Zygmunt. Wraz z nim do kraju przybyła siostra Anna. Oboje zamieszkali na Wawelu.

Dlaczego Anna przybyła do Polski? To pytanie stawiało sobie już wielu historyków. Obecnie uważa się, że miała służyć radą bratu, gdyż była bardziej wykształcona, uzdolniona i sprytna. Taki wpływ kobiety na poczynania króla spowodował niechęć części szlachty wobec siostry króla. Panom polskim nie podobało się także to, iż w katolickiej kaplicy na Wawelu księżniczka organizuje protestanckie msze. To właśnie wpływ Anny spowodował, że król w przysiędze koronacyjnej potwierdził akt konfederacji warszawskiej, który gwarantował wolność sumienia i równe prawa dla innowierców.

Anna Wazówna otrzymała starostwo brodnickie w 1604 roku, natomiast objęła je dopiero w 1605 roku.

Parę lat później król nadał jej sąsiednie starostwo golubskie (1611). W obu dobrach na siedziby królowna obrała sobie dawne zamki krzyżackie. Anna osiadła na Pomorzu gdyż jej osoba, a zwłaszcza jej wyznanie nie podobało się otoczeniu króla, szczególnie jezuitom. Zarówno Golub jak i Brodnica leżały w Ziemi Chełmińskiej, do której należał również Toruń, w ówczesnych czasach ostoja protestantyzmu. W niedługim czasie oba starostwa stały się miejscem, gdzie licznie przebywali emigranci ze Szwecji.

Anna była pracowita starościna. Przebudowała pałac w Brodnicy (1616) i zamek w Golubiu (1623) na styl renesansowy. Był to dopiero początek zmian jakie królowna przeprowadziła w nowych dobrach.

Od najmłodszych lat interesowała się również sztuką i nauką, zwłaszcza zaś botaniką. To właśnie wokół zamku golubskiego założyła ogród botaniczny. Hodowała tam rzadkie w Polsce gatunki ziół i innych roślin. Do tej pory okoliczni mieszkańcy uważają, że to właśnie ona sprowadziła i zasadziła po raz pierwszy w Polsce tytoń. Dzięki jej finansowemu wsparciu profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Szymon Syrenniusz wydał zieleńnik, który na ówczesne czasy zawierał całą wiedzę lekarską i medyczną.

Ostatnie lata swego życia Anna Wazówna spędziła w swych dobrach na Pomorzu. Cierpiała na nieznaną sobie chorobę, która objawiała się częstym kaszlem i wysoką gorączką. Najprawdopodobniej zdawała sobie sprawę z tego, że zbliża się kres jej życia. Anna zmarła na zamku w Brodnicy 6 lutego 1625 roku, mając prawie 57 lat.

W 1995 roku po przeprowadzeniu badań antropologicznych naukowcy zauważyli, iż królowna cierpiała na bardzo rzadką chorobę zwaną impressio basillaris – wgniecenie podstawy czaszki. Jak

przypuszczają, to była właśnie przyczyna jej śmierci.

Problemem po śmierci okazało się wyznaczenie Anny. Była luteranką i z tego powodu nie mogła zostać pochowana na Wawelu w krypcie królewskiej. Jeszcze na samym łóżu, tuż przed śmiercią, próbowano ją nakłonić do powrotu do wiary katolickiej, jednak nadaremnie. Została pochowana w jednej z sal na brodnickim zamku.

Pogrzeb królewski, na jaki zasługiwała Anna, odbył się dopiero w 1636 roku. Syn Zygmunta III – Władysław IV nakazał przenieść i uroczyste pochować prochy Wazówny do Torunia, do kościoła pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny. Mimo tego, iż ciało królowny nie spoczęło na Wawelu, to znalazło miejsce wiecznego i ostatecznego pochówku, i spoczywa tam do dziś.

Postać Anny Wazówny jest obecna wśród mieszkańców Brodnicy i Golubia-Dobrzynia. Świadczyć o tym może fakt, iż jest patronką dwóch szkół: Szkoły Podstawowej w Gorczenicy i Zespołu Szkół nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu. Jest także obecna na zamku w Golubiu oraz w pałacu w Brodnicy.

Artykuł powstał na podstawie kilku prac, do których zachęcamy sięgnąć i poznać więcej szczegółów na temat życia Anny Wazówny. Są to książki: G. Kurkowska, Anna Wazówna (1568-1625) Polskie losy szwedzkiej królowny, Toruń 1995; K. Lepsi, Anna Wazówna, [w:] Polski Słownik Biograficzny, t. 1, Kraków 1935; A. Saar-Kozłowska, Infantka Szwecji i Polski. Anna Wazówna 1568-1625. Legenda i rzeczywistość, Toruń 1995; A. Saar-Kozłowska, Polskie lata Anny Wazówny. Przyczynek do badań nad osobowością postaci w świetle nowo poznanych źródeł [w:] „Almanach Historyczny”, t. 3, 2001.

Szymon Wiśniewski
fot. (Szyw)

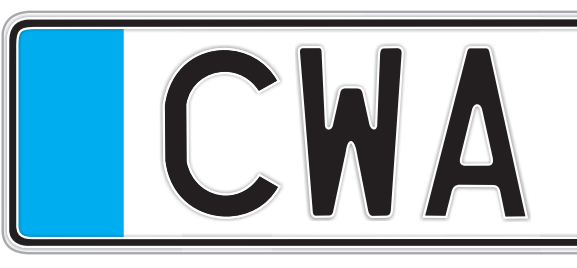

INFORMATOR

DLA MIESZKAŃCÓW

POWIATU WĄBRZESKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Budowlane

Remonty

Remonty malowanie gładzie, ocieplanie, regip-sy itp... Tel. 885-810-599

Nieruchomości

Działki

Działka rolna 4,10ha, Zbójno. Działka nr 131/4. Ziemia: klasy IIb - 0,83ha; IVa - 1,21ha; IVb - 0,04ha; pastwiska-1,24ha i nieużytki. Na przeciwko stacji benzynowej (drugi rząd). tel. 607-768-660. Cena: 274.000zł / Do negocjacji.

Numerы alarmowe

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
ul. Św. Floriana 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 689 09 00
numer alarmowy 998 lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Wolności 28
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 72 00
numer alarmowy 997 lub 112 z telefonów kom.

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 18
tel. 56 688 45 00
Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
Wolności 44
tel. 56 688 24 51 do 57
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ul. Wolności 27
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 33 15

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Wolności 44
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie
ul. Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

PKS Dworzec Autobusowy
ul. 1 Maja 51
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 14 62

Urząd Gminy Dębowa Łąka
Dębowa Łąka 38
tel. 56 688 49 10

Urząd Gminy Książki
ul. Bankowa 4
tel. 56 688 81 67

Urząd Gminy Płużnica
Płużnica 60
tel. 56 687 52 00

Urząd Gminy Ryńsk
ul. Mickiewicza 21
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 75 00

Kultura i rekreacja

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie
ul. Matejki 11 B
tel. 56 688 18 21

Wąbrzeski Dom Kultury
ul. Wolności 47
tel. 56 688 17 27

Centrum Sportu i Rekreacji
ul. Tysiąclecia 3
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 16 36

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3
ul. Tysiąclecia 1
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II
ul. Wolności 30
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 18 23

Przedszkole Miejskie. Bajka
ul. Żeromskiego 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 92

Przedszkole Alpido
ul. Marii Konopnickiej 13
87-200 Wąbrzeźno
kom. 604 238 767

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wroniu
Wronie 28
tel. 56 461 06 11

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 21 75

Zespół Szkół Zawodowych
ul. Żeromskiego 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 13 52

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 44
tel. 56 688 24 52

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 32
tel. 56 689 04 00

Dom Pomocy Społecznej
ul. Pod Młynik 4a
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 03 71

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. 1 Maja 61
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie
ul. Tysiąclecia 8
tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Apteka Majowa
ul. Mickiewicza 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 620 04 49

Apteka Pod Arniką
ul. Wolności 10
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 26 55

Apteka Stokrotka
ul. Niedziałkowskiego 8
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 12 94

Apteka Dbam o Zdrowie
ul. Wolności 38
87-200 Wąbrzeźno
tel. 73 669 77 73

Apteka PULS VI
ul. Niedziałkowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 477 01 25

NZOZ Przychodnia Specjalistyczna "REMEDIUM"
ul. Matejki 2A, 87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89 lub tel. 56 687 17 87

Apteka Przyjazna
ul. Wolności 46
87-200 Wąbrzeźno
Tel. 56 651 06 50

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 27
tel. 41 240 1701

Przychodnia Lekarska "Amicus" N.Z.O.Z.
ul. Grudziądzka 58
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 16 46

NZOZ Zespół Lekarski „Medicus” Swarczewicz-Bejger Ewa, Swarczewicz Tomasz
ul. Pruszyńskiego 10,
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 08 87
tel. 56 687 30 22
tel. 56 687 30 23

Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia Neuca Med
ul. Niedziałkowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 03 58

Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Endomed"
ul. Plac Jana Pawła II lokal nr 9
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 696 91 36
tel. 668 577 066

Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Sitnie
Sitno 37
tel. 56 688 14 91

Przychodnia KEMED
ul. Matejki 20c
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 00 20

Remedium SC Indywidualna Praktyka Lekarska Ewa i Cezary Zapałowicz
ul. Matejki 2A
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89
tel. 56 687 17 87

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

Nie mogą się nudzić

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Sołectwo Niedźwiedź wraz z najmłodszymi mieszkańcami wsi rozpoczęło ferie zimowe z przytupem

Miało miejsce wiele atrakcji, a były to: konkursy plastyczne i zabawy ruchowe, rozgrywki szachowe oraz tenisa stołowego.

– Można było się wykazać intelektem oraz sprawnością fizyczną

i umiejętnościami. Była też strefa z tatuażami świecącymi w ciemności, która cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród najmłodszych – informuje Agnieszka Gawdzik.

Na koniec czekał na wszyst-

kich uczestników słodki poczęstunek w celu regeneracji sił po udanej i intensywnej zabawie. Nie zabrakło także nagród dla uczestników, które wywołały wiele uśmiechów na twarzach dzieci.

– Wszyscy bawili się znakomicie, a atmosfera była pełna radości i pozytywnej energii. Sołectwo zaprasza na kolejne wydarzenia organizowane w Niedźwiedziu i zachęca – bądźcie z nami! – podkreśla

Agnieszka Gawdzik.

Przy tak zorganizowanych zajęciach młodzi mieszkańcy wsi nie mogą narzekać na nudę.

**Oprac. B. Walas
fot. nadesłane**

DWUTYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:

Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:

tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:

WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

CWA

Tak ZUS podsumowuje 2024 rok

REGION/KRAJ ▶ Aktywny Rodzic, wakacje składkowe, 800 plus, świadczenie wspierające oraz 13. i 14. emerytura to tylko niektóre z programów i zadań, które Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizował w 2024 roku

Aktywny Rodzic

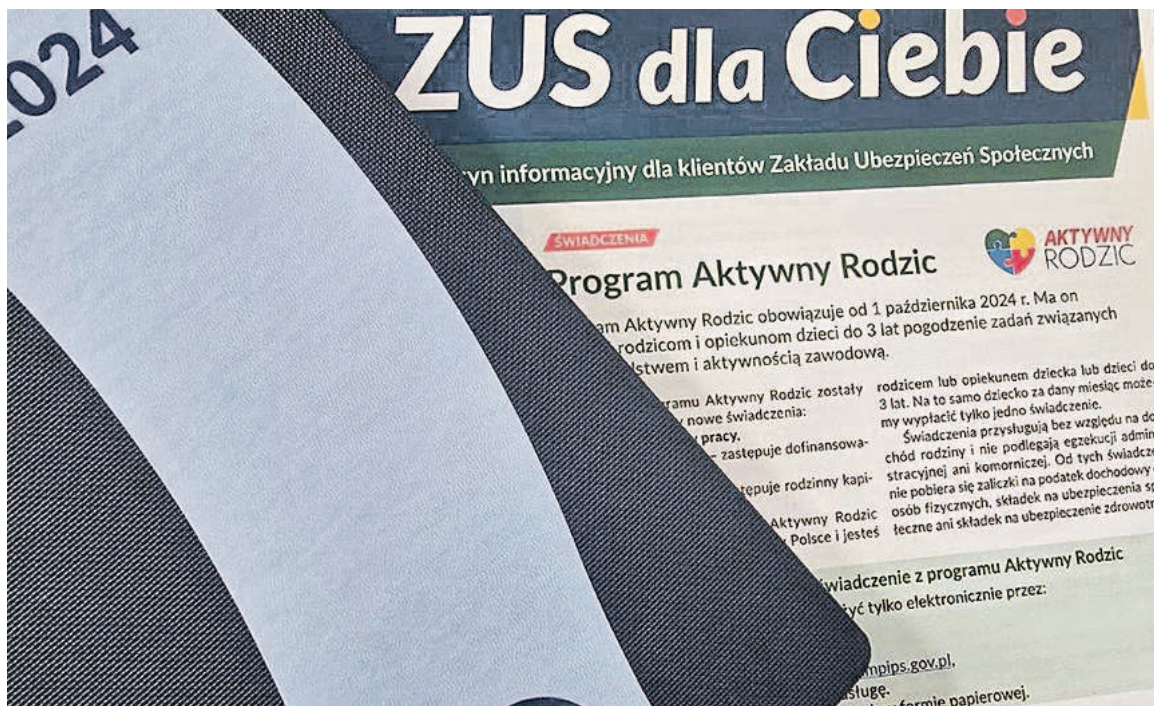
W październiku 2024 roku ZUS rozpoczął przyjmowanie wniosków o świadczenia z nowego programu „Aktywny Rodzic”. – Jego celem jest wsparcie rodziców w łączeniu pracy zawodowej z opieką nad dziećmi do lat trzech. Program „Aktywny Rodzic” obejmuje trzy rodzaje świadczeń: „Aktywni rodzice w pracy”, „Aktywnie w żłobku” oraz „Aktywnie w domu”. W zależności od rodzaju świadczenia, kwoty wsparcia wynoszą od 500 do 1500 zł na dziecko, a w przypadku orzeczeniem o niepełnosprawności z odpowiednimi wskazaniem – do 1900 zł – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Wnioski o świadczenia są przyjmowane wyłącznie elektronicznie. W całym kraju rodzice wystąpili o wsparcie z nowego programu dla ponad 452 tys. dzieci. Najwięcej wniosków dotyczyło „Aktywnie w żłobku” – na 200,7 tys. dzieci. O świadczenie „Aktywni rodzice w pracy” opiekunowie wystąpili na przeszło 128 tys. małuchów, a o „Aktywnie w domu” – na niemal 123,3 tys. dzieci. Do końca roku ZUS wypłacił łącznie 670,6 mln zł świadczeń z programu „Aktywny Rodzic”. W województwie kujawsko-pomorskim do 31 grudnia 2024 roku złożono w ramach programu wnioski dotyczące niemal 22 tys. dzieci.

Wakacje składkowe

Od 1 listopada 2024 roku mikropodsiębiorcy wpisani do CEIDG oraz komornicy sądowi mogą składać wnioski o zwolnienie z opłacania składek na własne ubezpieczenia społeczne w jednym, wybranym przez siebie miesiącu w danym roku. W 2024 roku mogli otrzymać zwolnienie za grudzień, pod warunkiem złożenia wniosku w listopadzie oraz spełnienia wymogów dotyczących ulgi. W całym kraju o wakacje składkowe za grudzień wystąpiło 1,3 tys. płatników, natomiast w województwie kujawsko-pomorskim niemal 62,5 tys. osób.

Zwolnienie obejmuje składki od najniższej podstawy wymiaru, która obowiązuje osobę prowadzącą działalność.

W miesiącu objętym wakacjami składkowymi nie trzeba też płacić składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy. Należy jednak pamiętać, że ulga ta nie obejmuje składek zdrowotnej ani składek, które przedsiębiorca opłaca za inne osoby, takie jak pracownicy, zleceniobiorcy czy współpracownicy. Składki objęte zwolnieniem zostaną sfinansowane z budżetu państwa i będą wliczać się do przyszłej emerytury czy renty przedsiębiorcy.

Świadczenie wspierające

1 stycznia 2024 roku weszły w życie przepisy wprowadzające świadczenie wspierające. O to świadczenie mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, które ukończyły 18 lat i posiadają decyzję wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności w której poziom potrzeby wsparcia został określony liczbą punktów uprawniającą do przyznania świadczenia. Wysokość świadczenia wspierającego obliczana jest jako procent renty socjalnej, w zależności od ustalonego poziomu potrzeby wsparcia. Może wynosić od 40% do 220% renty socjalnej, co oznacza, że w zależności od poziomu potrzeby wsparcia, można otrzymywać co miesiąc od 713 zł do 3919 zł brutto. Wraz z marcową waloryzacją wysokość świadczenia wspierającego zostanie podwyższona z urzędu, bez konieczności składania wniosków.

W okresie od stycznia do listopada ubiegłego roku liczba osób uprawnionych do tego świadczenia wynio-

sła 70,4 tys., a łączna kwota wypłaconych świadczeń osiągnęła 2 mld 231 mln zł. W województwie kujawsko-pomorskim do końca listopada 2024 roku świadczenia wspierające przyznano około 5,6 tys. osób, a łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła niemal 165,5 mln zł.

Emerytury pomostowe

1 stycznia ubiegłego roku weszły w życie przepisy zmieniające ustawę o emeryturach pomostowych. Nowe regulacje umożliwiły wcześniejsze przejście na świadczenie osobom, które po raz pierwszy podjęły pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze po 1 stycznia 1999 roku.

Nowe przepisy dotyczą osób, które wykonywały lub wykonują pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Prace w szczególnych warunkach to zawody obarczone czynnikami ryzyka, które z upływem czasu mogą prowadzić do trwałych uszkodzeń zdrowia. Z kolei prace o szczególnym charakterze wymagają nie tylko niezwyklej odpowiedzialności, ale także wyjątkowej sprawności psychofizycznej. Do takich zawodów należą m.in. górnik, hutnik, rybak morski oraz pracownik opieki społecznej, który zajmuje się osobami dotkniętymi chorobami psychicznymi. W tej grupie znajdują się również kierowcy autobusów, trolejbusów oraz motorniczy tramwajów w transporcie publicznym, a także ratownicy medyczni i wiele innych profesji.

W listopadzie 2024 roku

liczba osób otrzymujących emerytury pomostowe w całym kraju wyniosła 40 tys., a łączna kwota wypłat od stycznia do listopada 2024 roku osiągnęła 2 mld 302 mln zł.

800 plus

Od 1 stycznia 2024 roku świadczenie wychowawcze wynoszące 500 zł zostało podwyższone do 800 zł. Zmiana ta wprowadzona została automatycznie, co oznacza, że nie było potrzeby składania dodatkowego wniosku. Aby ubiegać się o świadczenie po raz pierwszy lub na kolejny okres świadczeniowy, wniosek należy złożyć wyłącznie w formie elektronicznej. Można to zrobić za pośrednictwem aplikacji mobilnej mZUS, dostępnej na smartfony i tablety, bezpośrednio na platformie PUE/eZUS, na portalu Emp@tia lub w systemie bankowości elektronicznej. Wypłata środków odbywa się bezgotówkowo na wskazany we wniosku numer konta. ZUS przekazuje pieniądze co miesiąc, w dziesięciu terminach płatności.

W okresie od stycznia do listopada 2024 roku wypłacono świadczenia wychowawcze dla 7,2 mln dzieci, a łączna kwota wypłat osiągnęła 60 mld 572 mln zł. W województwie kujawsko-pomorskim świadczenie otrzymało 370,3 tys. dzieci, a łączna suma wypłat wyniosła 3 mld 110 mln zł.

13. emerytura

W 2024 roku 8,7 mln osób otrzymało dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, znane jako „trzynastka” na łączną

kwotę 15 mld 604 mln zł. W regionie trzynastą emeryturę przyznano 466 tys. świadczeniobiorcom, a łączna kwota wypłat wyniosła niemal 830 mln zł. Trzynastka była wypłacana w wysokości najniższej emerytury, która w 2024 roku wynosiła 1780,96 zł brutto. Aby ją otrzymać, nie było konieczności składania żadnego wniosku, ponieważ ZUS przyznał ją z urzędu.

Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne przysługiwało osobom, które 31 marca 2024 roku miały prawo do wypłaty emerytury – w tym m.in. emerytury pomostowej, okresowej emerytury kapitałowej i emerytury częściowej, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, renty rodzinnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, świadczenia i zasiłku przedemerytalnego.

14. emerytura

W 2024 roku ZUS wypłacił kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów, znane jako tzw. czternastka. Świadczenie to trafiło do 6,7 mln osób, a łączna kwota wypłat wyniosła 9 mld 898 mln zł. W województwie kujawsko-pomorskim czternastą emeryturę otrzymało ponad 383,4 tys. świadczeniobiorców na kwotę niemal 566,3 mln zł.

Dodatkowe świadczenie otrzymały osoby, które na ostatni dzień sierpnia 2024 roku miały prawo do emerytury, renty lub innego świadczenia długoterminowego wypłacanego przez ZUS. Na pełną kwotę czternastki, czyli 1780,96 zł brutto mogły liczyć osoby, których świadczenie podstawowe, np. emerytura lub renta, nie przekraczały 2900 zł brutto. Osobom ze świadczeniem głównym między 2900 a 4630,96 zł brutto „czternastka” była zmniejszana zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”. Świadczenie nie było jednak przyznawane, jeśli kwota czternastej emerytury była niższa niż 50 zł. Oznacza to, że tzw. czternastki nie otrzymały osoby, których emerytura lub renta przekraczała 4630,96 zł brutto.

(red)
fot. ZUS

Więcej osób skorzysta ze świadczenia wspierającego

REGION/KRAJ ▶ Od 1 stycznia osoby, którym wojewódzki zespół ds. orzekania o niepełnosprawności ustalił potrzebę wsparcia na poziomie od 78 do 86 punktów, mogą składać wnioski o świadczenie wspierające. Natomiast osoby z najwyższą punktacją mogły ubiegać się o świadczenie od stycznia 2024 roku

poziom potrzeby wsparcia-punktacja	wysokość procentowa renty socjalnej	kwota od 1 marca 2024 r. do 28.02.2025 r.
70-74	40% renty socjalnej	713,00 zł
75-79	60% renty socjalnej	1 069,00 zł
80-84	80% renty socjalnej	1 425,00 zł
85-89	120% renty socjalnej	2 138,00 zł
90-94	180% renty socjalnej	3 206,00 zł
95-100	220% renty socjalnej	3 919,00 zł

Osoby z niepełnosprawnością, które ukończyły 18. rok życia, mogą ubiegać się o świadczenie wspierające, pod warunkiem posiadania decyzji wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności (WZON), w której liczba punktów została ustalona na poziomie uprawniającym do przyznania tego świadczenia. Wprowadzono trzy progi punktowe, które uprawniają do świadczenia od 2024, 2025 i 2026 roku.

– Od 2024 roku prawo do świadczenia wspierającego przysługuje osobom, które w decyzji WZON uzyskały od 87 do 100 punktów, a także tym, które zdobyły co najmniej

70 punktów i spełniły dodatkowy warunek: ich opiekun otrzymywał z organu gminy świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

– Od stycznia bieżącego roku więcej osób skorzysta ze świadczenia wspierającego. O to świadczenie mogą ubiegać się osoby z wynikiem od 78 do 86 pkt. Natomiast osoby, które otrzymały od 70 do 77 pkt, mogą składać wnioski o wsparcie dopiero od 2026 roku – dodaje rzeczniczka.

Ile wynosi świadczenie wspierające

Wysokość świadczenia wspierającego obliczana jest jako procent renty socjalnej w zależności od ustalonego poziomu potrzeby wsparcia. Może wynosić od 40 do 220 proc. renty socjalnej. Maksymalną kwotę świadczenia, czyli 220 proc. renty socjalnej – aktualnie 3919 zł otrzymają osoby, którym WZON w decyzji określił potrzebę wsparcia na poziomie od 95 do 100 punktów. Minimalną kwotę świadczenia tj. 40 proc. renty socjalnej, aktualnie 713 zł otrzymają osoby, jeśli potrzebę wsparcia określono na poziomie od

70 do 74 punktów. Wraz z marcową waloryzacją wysokość świadczenia wspierającego zostanie podwyższona z urzędu, bez konieczności składania wniosków.

Jak i kiedy złożyć wniosek do ZUS-u

Osoby, które posiadają ostateczną decyzję wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności o potrzebie wsparcia, mają 3 miesiące na złożenie wniosku do ZUS-u o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego. Wówczas Zakład przyzna je z wyrównaniem od dnia, od którego WZON ustalił upraw-

niającą liczbę punktów potrzeby wsparcia lub od daty wskazanej przez wnioskodawcę. Jeśli wniosek wpłynie po tym terminie, to świadczenie będzie przyznane od miesiąca złożenia wniosku do ZUS-u. Wniosek o świadczenie wspierające (SWN) można złożyć wyłącznie drogą elektroniczną przez: PUE /e-ZUS, portal Emp@tia lub bankowość elektroniczną. Osoby niepełnosprawne nie muszą same składać wniosku. W ich imieniu taki wniosek może złożyć pełnomocnik lub przedstawiciel ustawowy (np. opiekun prawny).

(red), fot. ZUS

Region/Kraj

ZUS uruchomił kalkulator renty wdowiej

ZUS udostępnił kalkulator, który umożliwi osobom uprawnionym do renty wdowiej wyliczyć szacunkową wysokość łączonych świadczeń, czyli renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz własnej emerytury lub renty. Narzędzie wskaże, który wariant wypłaty będzie najkorzystniejszy.

Od 1 stycznia można składać wnioski o tzw. rentę wdowią. Formularze o symbolu ERWD przyjmowane są zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej przez PUE/eZUS. – Nie ma potrzeby spieszyć się ze złożeniem formularza. Wypłatę renty wdowiej uprawnione osoby otrzymają najwcześniej od lipca, pod warunkiem złożenia wniosku do końca lipca oraz spełnienia wszystkich wymaganych warunków – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych na swojej stronie internetowej zus.pl udostępnił specjalny kalkulator, który pomoże wyliczyć szacunkową wysokość łączonych świadczeń, czyli renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz własnego świadczenia, takiego jak emerytura czy renta z tytułu niezdolności do pracy. – Wdowy i wdowcy, którzy mają prawo do renty rodzinnej oraz własnego świadczenia, mogą zdecydować się na wypłatę całej renty rodzinnej oraz 15% swojego świadczenia lub odwrotnie. Warto jednak pamiętać, że od 1 stycznia 2027 roku procent wypłacanej kwoty

z drugiego świadczenia wzrośnie do 25%. Dzięki kalkulatorowi można określić, który wariant wypłaty będzie najkorzystniejszy oraz jaką kwotę ZUS wypłaci od lipca – dodaje rzeczniczka.

Wysokość sumy świadczeń ustalonych w zbiegu nie może przekraczać trzykrotności kwoty najniższej emerytury (obecnie 5342,88 zł brutto). W przypadku, gdy łączna kwota świadczeń przekroczy tę wartość, zostanie ona pomniejszona o wysokość tego przekroczenia.

Wyniki, które Klient uzyska w kalkulatorze, mają charakter sz-

cunkowy i nie mogą stanowić podstawy do jakichkolwiek roszczeń.

Komu ZUS będzie wypłacał świadczenie w zbiegu z rentą rodzinną

Renta wdowia będzie przyznawana na wniosek, pod warunkiem spełnienia określonych kryteriów. Wnioskodawca musi osiągnąć powszechny wiek emerytalny, który wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Ponadto należy posiadać prawo do dwóch świadczeń, w tym renty rodzinnej po zmarłym małżonku, pozostawać we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci współmałżonka, nie być obecnie

w związku małżeńskim oraz nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż przed ukończeniem 55. roku życia przez kobiety i 60. roku życia przez mężczyzn. Warto zaznaczyć, że wdowa powinna mieć co najmniej 55 lat w chwili śmierci współmałżonka, natomiast wdowiec musi mieć przynajmniej 60 lat.

Prawo do wypłaty renty wdowiej przysługuje jedynie po śmierci ostatniego małżonka i wygasa z dniem poprzedzającym zawarcie nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną.

(red)

Gadżety sportowe na licytację

WYDARZENIE ▶ Wśród licznych przedmiotów przeznaczonych do licytacji na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy są między innymi: koszulka Wilfredo Leona, rękawice bokserskie Julii Szeremety czy medal wąbrzeskiego mistrza Piotra Gołębiowskiego

Wolontariusze wspomagający od lat akcję Jerzego Owsiaka nie mają żadnych wątpliwości co do wszechstronnego dobra wynikającego z jej działania. Podobne przekonania mają pacjenci szpitali. Natomiast uczestnicy aukcji muszą często obejść się smakiem, gdy podawane kwoty przerastają ich możliwości finansowe. Wszy-

scy jednak bawią się dobrze, bo oferowane programy artystyczne i nie tylko są atrakcyjne.

Mistrz Polski Piotr Gołębiowski przekazał na licytację swój medal zdobyty w maratonie poznańskim. Jak sam mówi: „Ten wyjątkowy medal zdobyty w strugach padającego deszczu i silnego wiatru to wynik drugiego

miejsca i mojego nowego rekordu na królewskim dystansie maratonu 03.06.00. I gdyby nie wywrotka na ok. 6 km, to kto wie jak by to się skończyło... do zwycięzcy straciłem nieco ponad cztery minuty.”

Koszulkę Wilfredo Leona przekazał Jacek Piotrowski, sponsor Aniołów Toruń – klubu siat-

karskiego Leona. – Udało się także pozyskać rękawice bokserskie Julki Szeremety, która na olimpiadzie w Paryżu w 2024 r. wywalczyła srebrny medal – informuje na swojej stronie wiceburmistrz Wojciech Trzciński i dodaje, że „chyba jesteśmy specjalistami od pozyskiwania rękawic bokserskich. Przypomnę, że w ubiegłym

roku licytowaliśmy rękawice Dariusza Michalczewskiego”.

Wymieniliśmy dary sportowców, ale fani dzieł sztuki i rękodzieła artystycznego również znajdą coś dla siebie. 33. finał WOŚP już w najbliższą niedzielę.

B. Walas
fot. nadesłane

Piłka nożna

Ryńsk najlepszy

W minioną sobotę odbyły się Powiatowe Zawody w Halową Piłkę Nożną Ochotniczych Straży Pożarnych, podczas których drużyny z całego powiatu rywalizowały o tytuł najlepszej.

Wyniki zawodów przedstawiają się następująco: 1. miejsce – OSP Ryńsk, 2. miejsce – OSP Książki oraz 3. miejsce – OSP Jarantowice. – Gratulujemy wszystkim drużynom wspaniałej rywa-

lizacji i sportowego ducha walki! Dziękujemy za zaangażowanie i promocję aktywnego stylu życia. Wasze działania są doskonałym przykładem współpracy i zdrowej rywalizacji w duchu strażackiej

solidarności. Czekamy na kolejne sukcesy i trzymamy kciuki za przyszłe zawody – podsumowują organizatorzy.

(ak), fot. UG Książki

Rekreacja

Zostań siatkarzem

Akademia Wilfredo Leona rozpoczęła nabór na zajęcia w nowej lokalizacji, czyli w Wąbrzeźnie.

Zapraszają na zajęcia dzieci w wieku 7-9 i 10-14 lat. Ruszają po feriiach 4 lutego 2025 r. Jak zapisać dziecko na zajęcia? Wejdź na <https://akademialeona.pl>, odszukaj zakładkę „Nabór – lokalizacje”, po wejściu w zakładkę „Nabór WĄBRZEŻNO” zostaniesz przekierowany do specjalnego formularza, wypełnij Formularz

Zgłoszeniowy i kliknij „Prześlij”. Gotowe!

Taki anons znaleźliśmy na stronie akademii. Wszyscy zainteresowani siatkówką mają niewiele czasu, żeby uczestniczyć w treningach od samego początku.

Oprac. B. Walas
fot. UM Wąbrzeźno

WĄBRZEŻNO-CWA.PL

Znajdziesz nas również na:

Wąbrzeźno-CWA

@wabrzeznoCWA

